

DE IT-PROFESSIONELLES FAGBLAD

PROSA
A
B
L
A
D
E
T

PROSAbladet
Nr. 6/7 juni 2006

Pervasive
computing

PROSAbladet
36. årgang 2006

Adresse:
Ahlefeldtsgade 16, 1359 Kbh. K.
Tlf. 33 36 41 41, fax 33 91 90 44
PROSAbladets
postgiro: 6 58 08 90,
e-mail: prosabladet@prosa.dk

Ansvarshavende redaktør:
Thor Temte
tth@prosa.dk

Redaktionel medarbejder:
Signe Poppenbøll Hansen sph@prosa.dk

Udgivelsesdato og deadline:
Udkommer en gang hver måned,
undtagen juli måned.

Næste gang 23. — 25. august
Deadline for artikler: **7. august**
Læserbreve: **14. august**

Debatindlæg:
PROSAbladet modtager meget gerne artikler, læserbreve, debatindlæg og kommentarer fra medlemmerne. Indlæggene sendes til redaktion@prosa.dk eller tth@prosa.dk.
Indlæggene vil blive redigeret efter retningslinjer vedtaget af redaktionen. Disse retningslinjer kan læses på www.prosa.dk/prosabladet

Redaktionsudvalg:
Michael Harly ØST formand, Jeanette Kroos SAS, Troels Gade STAT, Bjørn West ØST, Lars Ravn-Larsen ØST, Frank Lerholt ØST.

Artikler:
Synspunkter, der fremføres i signerede artikler, er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens opfattelse. Rubrikken „Synspunkt“ stilles til rådighed for Hovedbestyrelsen.

annoncer:
DG Media a/s
Telefon: 70 27 11 55
E-mail: epost@dgmedia.dk
Deadline for næste nummer:
Den 11. august

Teknisk produktion:
Layout og sats: Palle Skramso
Tryk: KLS Grafisk Hus

Illustrationer:
Hvis ikke andet er angivet, PROSAarkiv

Oplag:
Oplag 12.000

Papir og produktion er godkendt til Nordisk Miljømærkning

Kontakt PROSA:
For kontakt til PROSA, se navne og adresser på bladets næstsiste side.

Retfærdigheden skal nu ske fyldest

Folketinget vedtog her før sommerferien en ny lov om deling af pensioner ved skilsmisse.

De eksisterende regler betød, at en række medlemmer af PROSA, efter en skilsmisse, har stået tilbage med det halve af deres pensionsopsparing. Mens ægtefællen samtidig har kunnet beholde hele sin egen pension ubeskåret.

Kampen for retfærdighed

PROSAs delegeretforsamling har både i 1999 og i 2001 lavet udtalelser mod den eksisterende praksis og bedt regering og Folketing skabe en mere retfærdig deling. Vi har i den samme periode også kørt en langtrukket retssag igennem for et medlem for at ændre på (og for at påpege) urimelighederne.

I DF udtalelsen fra 2001 står der blandt andet:

”...Det er PROSAs opfattelse, at der i årevis har hersket utilfredsstillende retstilstande på dette område, idet kapital- og ratepensioner skal deles, hvorimod pensioner i pensjonskasser ikke skal deles. ...Hvor længe skal vi på dette område vente på en ligestilling af ægtefæller?”

Ikke mere usikkerhed

Det nye er, at hver ægtefælle fremover beholder sin egen pension - uanset pensionstype - hvis ægteskabet går i stykker.

Fremover skal ægtefæller altså (som hovedregel) ikke dele deres pensioner, hvis de bliver skilt. Det er vi rigtig glade for i PROSA og betragter det som en klar sejr for vores synspunkter.

Den nye lov har et klart og forudsigeligt udgangspunkt om, at ægtefæller kan forvente at beholde egne rimelige pensioner uden at skulle dele med den anden. Det gør det muligt at spare op til sin alderdom uden, at der er usikkerhed om, hvad man faktisk har.

De hidtidige regler har af dem, som blev ramt af dem, været opfattet som helt tilfældige og dybt uretfærdige. Det er meget tilfredsstillende, at Folketinget nu har skabt enkle og klare regler – og gjort op med mange års urimelig praksis.

Som det kan ses af disse årstal har denne lovændring være længe undervejs. Vi synes faktisk, at ni år har været alt for længe at vente. Men den som venter på noget godt, venter ikke forgæves.

Lad mig afsluttende benytte lejligheden til at ønske dig en god og afslappende sommerferie. Jeg er sikker på, at du glæder dig til at have noget tid, hvor du ikke bare skal sidde på kontoret; men kan vælge natur og strand i stedet for.

Peter Ussing
Formand for PROSA

Henriks helvede

PROSAmedlem Henrik Harris Linde blev udsat for et knivoverfald på sit arbejde. Han fik ingen hjælp fra arbejdsgiver, amt eller kommune, men blev i stedet sat på lykkepiller. Og så startede Henriks helvede!

Side 4

40 års it-forskning med kommercielt sigte

I anledning af HP laboratoriernes 40-års-jubilæum har PROSAbladet kigget indenfor og set på nogle af de områder som HP forsker i.

Side 11

Usynlighedskappe til pervasive computing

Pervasive computing indeholder et paradoks. Systemerne skal være over det hele, og de skal gøre livet nemmere for brugerne. Det kræver en software, som er meget kompleks, men som samtidig gør pervasive computing usynlig for brugerne.

Side 16

Sejr!!!

Det lykkedes! Er ikke kommet mig over det endnu. Og der var drama til det sidste. Men konklusionen er, at beslutningsforslaget om åbne standarder blev vedtaget. Alle endte med at stemme for. Tak til alle der har kommenteret, støttet, hjulpet, trukket, båret, argumenteret osv. osv. Uden al den opbakning var det ikke gået igennem...

Side 18

Synspunkt
Retfærdigheden skal nu ske fyldest 2

Henriks helvede..... 4
Hver sjette var sygemeldt som følge af stress 8

Faglig talt
Det kræver et godt helbred at blive syg! 10

40 års it-forskning med kommercielt sigte 11

Når teknologien tænker 14

Usynlighedskappe til pervasive computing 16

SEJR!!! 18

Sådan forøger du dine kompetencer..... 21

Ung weekend i Svendborg 22

A-kasseorientering
Så nærmer sommerferien sig 24
Efterløn og feriegodtgørelse 24

DF-2006
Hvad mener DU? 25

Overenskomst med Finansministeriet?..... 26

GRATIS ComON i 12 måneder! 28

Hvad mener DU om PROSA?..... 29

Boginfo 30

Bog anmeldelse
En ikke nødvendig bog 31

En historie fra Reboot 8.0 36

ANNONCE - DEADLINE

Næste nummer af PROSAbladet udkommer den 23. -25. august.
Deadline for annoncer: **Den 11. august** med morgenposten
DG Media a/s Studiestræde 5-7, 1455 København K
Telefon: 70 27 11 55 • Fax: 70 27 11 56 • e-mail: epost@dgmedia.dk

Henriks helvede

PROSAmedlem Henrik Harris Linde blev udsat for et knivoverfald på sit arbejde. Han fik ingen hjælp fra arbejdsgiver, amt eller kommune, men blev i stedet sat på lykkepiller. Og så startede Henriks helvede!

AF SIGNE POPPENBØLL HANSEN,
INFORMATIONSMEDARBEJDER

Foto: Martin Foldgast

Henrik er alene på arbejde den aften, hvor overfaldet sker. Denne aften er han ene om ansvaret for to psykisk syge beboere. Han er i gang med at lave aftensmad til dem, da et eller andet går galt.

Overfaldet

Den ene af beboerne er allerede ude i køkkenet og Henrik har hentet den anden med hen til bordet og når kun lige at vende sig væk fra ham, da han hører et brag. Da han vender sig om igen, har beboeren en kniv i hånden og har fået skåret sig selv. Beboeren ryster over hele kroppen og det er tydeligt for Henrik, at han er helt fra den. Han begynder at hugge med kniven efter den anden beboer, som Henrik hurtigt får geledet ud af køkkenet og op på sit værelse. Nu begynder beboeren at hugge efter Henrik. Henrik stiller en af køkkenstolene foran sig og prøver at tale beroligende til beboeren, som sparker til alt, hvad han kommer i nærheden af. Der flyver mange tanker gennem hovedet på Henrik – og han er ikke

kun nervøs for sit eget ve og vel men også for, at beboeren skal gøre yderligere skade på sig selv. Efter et stykke tid får Henrik beroliget beboeren nok til at få ham med udenfor på gårdspladsen. Herefter løber han tilbage ind i huset og ringer til sin leder, inden han igen løber ud på gårdspladsen – beboeren er forsvundet. Han finder ham længere ned ad vejen, får vristet kniven fra ham, forbinder ham (han bløder fra flere snitsår) og begynder at gå med ham.

Efter at Henrik og beboeren har gået et par kilometer vender de tilbage til institutionen, og Henrik får beboeren op på sit værelse. Og så begynder rengøringen.

- Køkkenet lignede et slagtehus – der var blod overalt. Og set i bakspejlet skulle jeg da heller ikke have gjort rent. For da min leder kom og så køkkenet, var det eneste hun så en spand med vand – blodrødt godt nok – men resten af køkkenet var jo rengjort. Så hun har ikke kunnet se, hvor slemt det egentligt havde været, fortæller Henrik om den aften overfaldet skete.

Da lederen ankommer til institutionen, taler hun først med beboeren. Derefter snakker hun et kvarters tid med Henrik, og så er den sag, efter lederens mening, ude af verden. Henrik kører hjem. →

Eva Birch Christensen, faglig sekretær i PROSA, udtaler:

Erstatning for vold

- Vi kører i PROSA Henriks arbejdsskadesag og mener, at han er berettiget til erstatning. Henrik lider jo af post-traumatisk stresssyndrom, og det kan man få erstatning for, hvis man har været udsat for vold eller trusler om vold på arbejdspladsen.

Den rette behandling

- Det der altid er vigtigt at huske, hvis man bliver syg af arbejdet, er, at man efterfølgende får den rette behandling. I nogle tilfælde skal man have krisebehandling, i andre tilfælde skal man tale med nogle, der har forstand på arbejdspsykologi. Nogle gange hjælper medicinsk behandling, andre gange risikerer man, at medicin gør situationen værre. Det essentielle er, at der bliver givet den rette behandling til det rette problem.

Sygedagpengene

- Ifølge loven er det muligt at tage sygedagpengene fra én, der modsætter sig behandling. Men man skal være opmærksom på, at det også er muligt selv at gøre noget for at beholde sine sygedagpenge, selvom man vælger at stoppe en behandling. I Henriks tilfælde skrev han selv et brev til Lars Løkke Rasmussen, der resulterede i, at han fortsatte på dagpenge på trods af, at han stoppede med lykkepillerne. Det er vigtigt at have en god læge. Har man ikke børn, kan der jo gå år imellem, at man opsøger en læge, og mange kender derfor ikke deres praktiserende læge. Det er derfor godt at tage kontakt til vedkommende, hvis man begynder at få problemer. De fleste læger vil gerne inddrages fra starten - og så har man også mulighed for at se, om man synes lægen reagerer fornuftigt på de problemer, man kommer med.

NIKOLAJS SCANNER.

MICHAELS KOPIMASKINE.

LENES FAX.

ALLES HP COLOR LASERJET.

Billede: HP Color
LaserJet 4730xm mfp

Fra **29.999 kr.** ^{***} _{ekskl. moms} | HP COLOR
LASERJET 4730mfp

- Print og kopier op til 30 sider i minuttet i sort/hvid eller farver
- 600 dpi med ImageRet 3600
- Standard input kapacitet: 1.600 ark
- Automatisk print på to sider
- Scan til e-mail og scan til mappe
- HP ColorSphere toner
- X model: Plus analogt faxtilbehør.
- XS model: Plus analogt faxtilbehør og 500-arks hæfter/stabler.
- XM model: Plus analogt faxtilbehør og 700-arks 3-rums mailbox.

Drømmer du om en farveprinter, en kopimaskine, en scanner* og en fax* – i én og samme maskine? Så kan alt det blive dit med HP Color LaserJet 4730mfp. Den gedigne multi-funktions-printer leverer op til 30 sider pr. minut – i både sort/hvid og fantastiske farver. Den attraktive pris og de lave driftsomkostninger især på farver samt adgangskontrol til farvebrug – Color Access Control, gør det ekstra nemt at sikre den bedste økonomi. Derudover får du en stabil arbejdshest med uovertrufne netværksegenskaber og altså hele 4 unikke personligheder: farveprinter, farvekopimaskine, farvescanner og fax. Så hvad venter du på – lad din drøm gå i opfyldelse!

RING **48 12 10 22**

KLIK **www.hp.dk/print/mfp**

BESØG **din lokale forhandler**

→ Smerter - og ingen kræfter

Nu starter Henriks helvede for alvor. Han tager på arbejde næste dag, men kan ikke holde synet af beboeren ud. Han får gæsehud og håret rejser sig i nakken, hver gang han ser ham. Henrik bliver nødt til at sygemelde sig. Lederen ringer og prøver at få ham på arbejde, og de har en samtale, hvor hun siger noget å la "tag nu og kom på arbejde, det var jo ikke så slemt, det der skete". Det får kun Henrik til at få det endnu værre. Han begynder at vende episoden mod sig selv og begynder at få skyldfølelse.

- Jeg begynder også at få det dårligt rent fysisk. Jeg får ondt i benene, jeg får mindre og mindre kræfter og kan næsten ikke komme op om morgenen. Jeg har heller ikke overskud til at tage mig af min lille søn. Jeg tænker, at jeg måske kan være blevet smittet med noget fra alt det blod, der var over det hele og går til lægen og bliver testet for leverbetændelse, AIDS osv. Og så ringer jeg til amtet for at få noget krisebehandling for overfaldet, husker Henrik.

På lykkepiller

Hos amtet får Henrik at vide, at han ikke kan få krisebehandling. Hans arbejdsplads er nemlig ikke godkendt af amtet. Så selv om Henrik presser på, ender det med, at han i stedet må ringe til sin egen læge igen. Han har nu fået at vide, at han hverken er smittet med det ene eller det andet, men lægen anbefaler Henrik at starte med at tage lykkepiller. Det er gået et par måneder siden, overfaldet fandt sted. Henrik starter på Zoloft.

- Lige i starten hjælper pillerne faktisk på kræfterne, men de første fire uger bliver jeg også mere og mere angst. Det bliver så slemt, at jeg ikke tør tage telefonen og heller ikke tør købe ind. Faktisk finder jeg på undskyldninger i bilen om et radioprogram, der er i gang, som jeg simpelthen bliver nødt til at høre færdig, for at slippe for at gå med ind i butikken. Jeg bliver rent ud sagt angst for andre mennesker, fortæller Henrik og fortsætter:

- Jeg bliver også mere og mere aggressiv og hurtigt forsvinder energien igen. Jeg begynder at føle mig mindre og mindre værd. Bl.a. fordi jeg ikke har overskud til at tage mig af min søn, og også fordi det hele er svært at forholde sig til. Jeg har jo ikke fået stillet en diagnose.

Paranoia og selvmordsforsøg

Henrik prøver at få andre jobs. Han har f.eks. et job som green keeper på en golfbane et par måneder. Der kan han få lov til at køre rundt alene det meste af dagen. Men bare det at skulle være sammen med andre

mennesker i frokostpausen er slemt for ham. Hans angst og hans aggressive adfærd ender i et stort skænderi med chefen, og Henrik stopper på jobbet. Langsomt bliver hans psykiske tilstand værre.

- Jeg bliver gradvist mere paranoid. Jeg kravler helt bogstaveligt hen ad gulvet langs væggene derhjemme, fordi jeg er sikker på, at der er nogle der står og kigger ind på mig gennem vinduerne. Og når folk fra golfbanen, som jeg bor lige ved siden af, kommer til at skyde en golfbold ind i min have, er jeg sikker på, at de gør det med vilje. Samtidig er jeg meget manisk. Det ene minut er jeg helt nede i kulkælderens, og det næste minut skal der gøres hovedrent i hele huset. Det ender med, at min daværende kæreste ikke kan tage det længere og går fra mig – og det gør jo selvfølgelig ikke situationen nemmere, fortæller Henrik.

Henrik begynder at blive selvmordstruet og forsøger faktisk selvmord to gange. Første gang forsøger han at hænge sig i sin garage. Forinden har han sendt sin søster et afskedsbrev pr. mail, en mail som søsteren heldigvis ser med det samme. Hun ringer til politiet, som når ud til Henriks garage tidsnok til at skære ham ned.

- Anden gang prøvede jeg at gase mig selv i garagen. Jeg havde tapet hele bilen til og sat støvsugerslangen fra udstødningen og ind gennem vinduet, og jeg faldt også i søvn. Men jeg vågnede igen næste morgen og var rigtig sur over at være i live. Det viste sig, at der var vand i slangen, fortæller Henrik med et alvorligt udtryk i øjnene, men tilføjer så med et grin:

- Det må være en engel, der har tisset i den.

Ta' en pille til

Efter begge selvmordsforsøg bliver Henriks dosis af lykkepiller optrappet – til sidst er han på absolut højeste dosis af, hvad man må få. Senere finder Henrik ud af, at man kun må være på så høj dosis i korte perioder – han er på den i halvandet år. Derudover får han også antipsykotisk medicin og afdæmpende medicin. Henrik er indlagt i perioder, men får det absolut ikke bedre af det.

- Jeg føler ikke, at de såkaldte professionelle ER særligt professionelle – hverken personalet på den psykiatriske afdeling eller min egen læge. Efter selv at have arbejdet med psykisk syge mennesker, synes jeg faktisk, at de fleste af de ansatte, jeg mødte i psykiatrien, var direkte inkompetente. Min læge mente bare, at jeg var mani-depressiv, og at det ikke havde noget med pillerne at gøre – til trods for at jeg havde min familie med til lægen og argumentere for, at jeg var blevet aggressiv og syg af at tage pillerne. Og

Hvis det er det samfundet vil, i stedet for at hjælpe jo være sådan, siger Henrik. Foto: Martin Foldgast

personalet hvor jeg var indlagt mente, at alt kunne løses med en pille. Man måtte ikke være glad eller ked at det eller noget andet – hvis man kunne se et eller andet i et billede på væggen, så fik man en pille.

Tal ikke med de andre patienter

Henrik var i alt indlagt fire gange - fra fem uger til to måneder af gangen. I den periode var Henrik kun til én samtale i en samtalegruppe.

- De andre gange, når der var mulighed for det, blev det altid aflyst, husker Henrik. Henriks møde med psykiatrien var altså ikke noget, der gjorde ham mere rask. Tværtimod. Han husker, hvordan man ikke måtte drikke kaffe før efter kl. 7 om morgenen, hvordan man skulle huske at tjekke sin medicin, hvis man var frisk nok til det, pga. af fejlmedicineringen, og hvordan man ikke måtte tale om sine bivirkninger.

- Hvis jeg talte om mine bivirkninger, fik jeg godt nok en samtale med lægen. Men det var kun for, at han kunne sige: "Vi hører, at du taler med de andre patienter om dine bivirkninger, det skal du holde op med". Jeg fik faktisk bare ødelagt min selvtillid endnu mere ved at være der.

mig med en konstruktiv plan, så må det

Henrik er også ude for, at personalet skriver forkert i hans journaler. De skriver, at han er alkoholiker, selvom han højst drikker et par gange om måneden. Den fejl gør, at han bliver afvist til behandling på Stolpegården, som ellers netop tager sig af folk i Henriks situation – og det på trods af, at Henriks egen læge gentagne gange gør opmærksom på, at han ikke har et problem med alkohol.

Jeg kunne aldrig slå en kvinde

Efterfølgende skete der et par episoder, som fik Henriks venner til at tage afstand fra ham. Han skulle bl.a. besøge en ven i Luxembourg og tjekkede ind på byens Hotel Hilton. På Hotel Hilton beslutter Henrik sig for at hoppe fra altan til altan – i tiende etages højde.

- Jeg var jo ikke bange for at falde ned og dø – så det skulle da prøves, fortæller Henrik om episoden, som ikke gjorde ham videre populær, hverken hos vennen eller hos Hotel Hilton.

Det er den næste episode, som får Henrik til at beslutte, at nu må det være slut med lykkepiller. Han kan faktisk ikke selv huske den – han har siden fået den fortalt:

- Jeg er ude og gå en tur i Kalundborg, og jeg er meget ked af det den dag. Jeg græder meget og kan huske, at jeg bliver trøstet af nogle mennesker nede i byen. Og det næste jeg så husker er, at jeg vågner i detentionen. Jeg har fået fortalt, at jeg i mellemtiden på en café havde væltet borde og stole og slået efter en kvindelig bartender, politiet var kommet og jeg havde modsat mig anholdelse, og de havde så til sidst fået mig anbragt i detentionen. Jeg var der i 18 timer. Da jeg kom derfra, var jeg gul og blå, fordi jeg prøvet at skade mig selv, mens jeg var der – jeg havde også spist af madrassen... Hjemme i min egen seng igen kunne jeg ikke sove. Jeg var så ked af det og så fuld af skyld over, at jeg havde slået på en kvinde – det var jo slet ikke noget, jeg kunne finde på at gøre. Jeg stod op og gik på nettet og søgte på Zolof. Jeg fandt en amerikansk hjemmeside, hvor der stod, at man kan blive angst, aggressiv og selvmordstruet af pillerne, at man skal være under nøje opsyn, mens man tager dem og at man i øvrigt skal trappes ud af dem ligeså snart symptomerne viser sig. Det var der, jeg besluttede mig for, at jeg ville trappes ud af lykkepillerne.

Ikke mere medicin

Så Henrik lod sig indlægge – man må nemlig ikke stoppe med at tage lykkepiller på egen hånd! I løbet af en måned trapper han ud af pillerne – med alt hvad det indebærer af rysteture, svedeture, voldsomme humørsvingninger og elektriske stød i ansigtet og i nakken. Da Henriks udtrapning er overstået, henvender han sig på Rådgivningscenteret i sin kommune. Rådgivningscenteret er for misbrugere – og altså ikke for "sådan nogle som Henrik". De vil dog godt hjælpe ham her og nu med noget "brandslukning", men mener ikke selv, at de er dygtige nok til at give ham krisebehandling på det, der oprindeligt startede det hele – nemlig overfaldet.

- Jeg er først for nyligt, her ca. tre år efter, startet i behandling for overfaldet. Og nu må jeg leve med mit traume resten af livet – man kan ikke fjerne det så lang tid efter, det skulle være gjort med det samme, forklarer Henrik som er ked af og sur over, at kommunen aldrig har tilbudt at hjælpe.

- Jeg fik først stillet en diagnose ti måneder efter, at jeg startede på pillerne – og det var kun fordi, jeg selv pressede på. Og da jeg stoppede med dem, ville kommunen tage mine sygedagpenge, fordi jeg ikke tog medicin.

Kommunen har gjort mig til kontanthjælpsmodtager

Henrik ville gerne tilbage på arbejdsmarkedet, men fik ikke meget hjælp fra det

offentlige til det. Der blev ikke lavet nogen handlingsplan. Og der blev heller ikke foretaget nogen arbejdsprøvning, der ellers kunne have givet Henrik en idé om, hvad han egentligt havde at byde på efter alt, hvad der var sket. Henrik tog selv affære og søgte et job på byens bibliotek.

- Jeg tænkte, at her var der stille og roligt, og jeg kunne få lov at sidde nogenlunde i fred og arbejde med it.

Og det gik også godt i starten. Henrik startede med at være der fire timer om dagen og over en periode på en tre, fire uger, kom han så op på fuldtid. Men fuldtid var mere end Henrik kunne klare. Han fortæller selv:

- Da jeg nåede op på ca. seks timer om dagen, begyndte det at gå ned ad bakke igen. Jeg havde simpelthen ikke energi til en normal arbejdsdag. Min nye arbejdsgiver kunne se det på mig og skrev et brev til kommunen, hvor de fortalte, at jeg var drænet og havde sorte rander under øjnene efter seks timer. Kommunen svarede med at sætte mig på kontanthjælp med det samme. Ikke noget med flexjob og ikke noget med sygedagpenge. Så man kan sige, at det faktisk er kommunen, der i dag har gjort mig til kontanthjælpsmodtager.

Nyt syn på sagen?

Og efterhånden har Henrik mere eller mindre affundet sig med dét. Han har solgt sit hus og bor nu i sommerhus og kan derfor lige få det til at løbe rundt økonomisk.

- Hvis det er det samfundet vil, i stedet for at hjælpe mig med en konstruktiv plan, så må det jo være sådan, siger Henrik. Men han håber alligevel på at komme tilbage til arbejdsmarkedet.

- Nu er jeg flyttet til en ny kommune og har fået en ny sagsbehandler, som virker som om, at han ser helt anderledes på tingene. Så jeg håber, at han kan hjælpe mig tilbage i arbejde, selvom jeg ikke kan klare et fuldtidsjob.

Og Henrik håber også på, at andre ikke skal igennem det, han har været igennem. Han har søgt sin tidligere arbejdsgiver, distriktspsykiatrien og kommunen for at sikre netop det. Derudover giver Henrik nu foredrag til behandlere om sin historie, så de forhåbentligt kan lære af den. Og så har Henrik lavet sin egen hjemmeside www.lykkepiller.info, hvor han udover at fortælle sin historie også samler alt, hvad han kan finde af relevant information om lykkepiller. Her kan du i øvrigt også sende Henrik en mail, hvis du skulle have nogle spørgsmål.

Hver sjette var sygemeldt som følge af stress

Det tal er alt for højt – især fordi vi ved, at mange venter i lang tid med at sygemelde sig i håbet om at kunne arbejde sig ud af problemerne

AF EVA BIRCH CHRISTENSEN,
FAGLIG SEKRETÆR

Sygefravær er et af de områder, der skal behandles i ArbejdsPladsVurderingen (APV), som alle arbejdspladser skal lave. Og det er en af de måder, man kan tage fat i arbejdet med stress på arbejdspladsen. I en undersøgelse med 163 PROSAmedlemmer har mange et højt sygefravær. Hver fjerde har været sygemeldt i over 10 arbejdsdage inden for det seneste år – der er selvfølgelig her også tale om andre problemer end stress.

To tredjedele føler sig stresset – en fjerdedel i høj grad
I undersøgelsen blev stillet spørgsmålet: "I hvilken grad føler du dig stresset?" Svarene faldt i procent således:

	i %
I meget høj grad	6
I høj grad	22
Delvist	39
I ringe grad	26
I meget ringe grad	7

Det vidner om et stressniveau på vore arbejdspladser, som er alt, alt for højt. Det svarer ganske vist godt til de tilbagemeldinger, vi får fra vores medlemmer. Et af problemerne er, at det høje stressniveau mange steder bliver en slags vane.

Fra andre undersøgelser og de medlemmer, som vi taler med, ved vi, at stress også medfører andre problemer på arbejdspladsen. Tonen bliver hårdere – man regner med, at det kun er en periode, det handler om og regner med at det går. Men det er meget svært at få rettet op på de misforståelser og negative ting, der er sagt under en stressperiode. Så selv om det kun var en periode, så er der behov for, at der bliver samlet op

Tabel 1 i %	I meget høj grad	I høj grad	Delvist	I ringe grad	I meget ringe grad	Ikke relevant/ved ikke
Familieliv	2	18	25	32	19	6
Arbejdskrav	22	52	24	2	0	0
Spændingsfeltet mellem arbejds- og familieliv	4	20	34	23	9	9

Tabel 2. i %	0 timer	1-2 timer	3-4 timer	5-6 timer	7-8 timer	9 timer
Sygemeldt af stress	7	12	14	29	36	30
Ikke sygemeldt af stress	93	89	86	71	64	70

efterfølgende, hvis man vil undgå, at der er nogle, der kommer i klemme. Har man først fået skabt et dårligt klima, skal der en bevidst indsats til at gøre det godt igen. Det er desværre de færreste ledere, der er i stand til at føre an i den proces, selv om det er deres opgave.

Men derudover ser vi klart en tendens til, at det generelle stressniveau har fået endnu en tak opad – det er ikke "kun" en forbigående periode, men en fast bestanddel af arbejdslivet på virksomheden.

Det er arbejdet, der stresser

De, der har angivet, at de føler sig delvist eller mere stresset er blevet spurgt, om det er arbejdet eller familielivet, der giver stress:

"I hvor høj grad mener du, at din oplevelse af stress er en følge af krav i dit arbejde eller i dit familieliv?" *Se tabel 1*

Resultaterne viser, at det ikke er fordi familien er problemet – det er først og fremmest arbejdet. 49 procent har hjemmeboende børn – det er kun 23%, der bor alene uden børn, så det er ikke fordi, at PROSAs

medlemmer ikke har familie, at de angiver, at det er arbejdet, der stresser. Dog angiver 58%, at spændingsfeltet mellem arbejds- og familieliv delvist eller i høj grad giver stress. Der er kun en fjerdedel kvinder med i undersøgelsen – hvilket svarer nogenlunde til vores andelen af kvinder i PROSA.

Alt i alt må vi konkludere, at stressniveauet i virksomheder og institutioner er alt for højt – og at det for nogle går ud over familielivet.

Overarbejde og stress går hånd i hånd

Hvis vi krydser spørgsmålet, om man har været "sygemeldt af stress" med "antallet af overarbejdstimer pr. uge", giver det følgende resultat i procent: *Se tabel 2.*

Det viser – ikke overraskende – at risikoen for at blive sygemeldt på grund af stress stiger markant, jo flere overarbejdstimer man har. At procenttallet dykker ved ni overarbejdstimer eller derover skyldes statistisk usikkerhed, da tallene bliver små, når vi kommer ud i yderområderne.

Tabel 3.	0 timer	1-2 timer	3-4 timer	5-6 timer	7-8 timer	9 timer
Antal	60	26	35	21	11	10
Procent	37	16	22	13	7	6

Antal overarbejdstimer ser således ud:
Se tabel 3.

Da spørgsmålet gik på den faktiske arbejdstid i gennemsnit pr uge, er det store mængder af overarbejde, der er angivet. Alt over en til to timer ugentligt må betragtes som meget overarbejde – og som sådan også giver øget risiko for at blive sygemeldt af stress. 48% angiver, at have tre til fire timers overarbejde eller mere i gennemsnit pr uge. Vi har stadig et stort problem med overarbejde i branchen.

Hvad kan begrænse stress

Deltagerne i undersøgelsen blev også bedt om at angive, hvad de mener, kan begrænse stressen – med mulighed for at sætte flere krydser. Resultatet var dette: *Se tabel 4.*

”Bedre balance mellem arbejdsmængde og arbejdstid” er en af topscorerne med 39 procent. At ”andre har realistiske forventninger til mit arbejde” bliver angivet af 28 procent – det er lidt i samme skuffe, men kan ikke lægges sammen, da samme person kan have afkrydset begge steder.

”Mere kompetenceudvikling til at løfte opgaven” er en anden topscorer. Der er ingen tvivl om, at en følelse af manglende kompetencer er baggrunden for megen stress – og det er ligegyldigt om kompetencekravene er rimelige eller ej. Samtidigt er stress med til at modvirke kompetenceudvikling – man suger ikke så hurtigt viden til sig, når man er stresset, og man lærer ikke så godt af egne eller andres erfaringer, når man er stresset. Hvis stressen er ved at tage overhånd i en afdeling, kan det faktisk hjælpe at sætte

effektivt ind med kompetenceudvikling. Under forudsætning af, at der gives den nødvendige tid til denne proces.

Bedre støtte fra lederen angiver en fjerdedel.

Stress er ikke den enkeltes ansvar

39 procent har angivet, at de mener, at det kan begrænse stressen, hvis de bliver bedre til at håndtere den. Sagen er, at stress er et symptom på, at der er noget galt på virksomheden. Nogle reagerer hurtigere på pressede situationer, men forholdene på arbejdspladsen skal være, så det er muligt at arbejde uden at blive stresset af det.

Man kan godt i perioder have travlt uden, at det medfører stress – men er man først stresset, så får man under alle omstændigheder travlt, for stress modvirker tænkning i uhyggelig grad – man kan kun arbejde rutinepræget, når man er stresset.

Derfor er det et naturligt ønske at blive bedre til at håndtere stressen. Men det er også at prøve at modvirke en naturlig reaktion på unaturlige forhold – og det er ikke sikkert, at det kan lade sig gøre. Gode råd om at huske at gabe og grine osv. kræver jo overskuddet til at gabe og grine. Forskellige former for afslapning eller meditation kan måske hjælpe i nuet, men det kan også gøre, at man bliver bedre til at overskride sine naturlige, menneskelige grænser endnu mere. Og fortsætter man med det, så risikerer man i den sidste ende at køre sig selv endnu grundigere ned – så det kan tage flere år at komme ovenpå igen.

Tabel 4	i %
Bedre balance mellem arbejdsmængde og arbejdstid	39
Andre har realistiske forventninger til mit arbejde	28
Mere indflydelse på mit arbejde	20
Mere støtte fra min leder	25
Mere støtte fra mine kolleger	10
Bedre balance mellem arbejds- familie- og fritidsliv	26
Mere kompetenceudvikling til at løfte opgaverne	33
Bedre til at håndtere min egen stress	39
Andet	9

PROSA og FTF undersøger stress

FTF har startet et FTF-panel, hvor hver organisation har mulighed for at spørge et antal medlemmer, om de ønsker at deltage. PROSA har tilsluttet sig og heldigvis er der 163 af vores medlemmer, der har valgt at deltage i panelet. De første spørgsmål, der er sendt ud til panelet handler om stress – i denne artikel kan du læse, hvad vores medlemmer svarede.

Derfor er det eneste, der for alvor virker at sørge for ordentlige forhold på arbejdspladsen.

Sådan kommer I i gang med at gøre noget ved stressen

Det første er at erkende, at der er et problem, og at der skal gøres noget ved det. Alene en erkendelse af et fælles problem kan løfte så meget fra den enkelte, at det bliver muligt at gå til ledelsen med ønsker og krav.

Det er ledelsens ansvar. Men det er ofte lettere at trænge igennem til ledelsen, hvis man har konstruktive forslag med i bagagen. Mange ledere betragter det som en direkte kritik af dem selv, når de ansatte bliver stressede. Det kan også sagtens være en afspejling af lederens eller ledelsens manglende formåen, men en stresset leder bliver også rutinepræget og ukreativ, så derfor kan det være godt at have løsningsforslag parat. Det skal dog ikke være en betingelse. At komme stress, og den dårlige stemning som ofte følger med, til livs kan også være noget, der skal udvikles i fællesskab med ledelsen. Så det primære er at få talt med kollegaerne og derefter gå til ledelsen.

Du er meget velkommen til at søge råd i PROSA ved at henvende dig til faglig sekretær Eva Birch Christensen, ebc@prosa.dk, 28 88 12 51 eller arbejdsmiljøkonsulent Allan Pleman, apl@prosa.dk, 33 36 41 24.

Du kan også læse mere på PROSAs hjemmeside under arbejdsmiljø.

Det kræver et godt helbred at blive syg!

Denne gamle talemåde har flere af PROSAs medlemmer desværre erfaret er sand. Sygedagpengeloven er ikke så enkel, at man bare får sygedagpenge, når man er syg.

AF EVA BIRCH CHRISTENSEN,
FAGLIG SEKRETÆR

Sygedagpengeloven kræver, at der er forskellige ting, man skal opfylde for at være berettiget til sygedagpenge – herunder dokumentation. Og det er selvfølgelig et rimeligt krav, at man ikke bare kan få udbetalt sygedagpenge uden, at man er syg.

Vi har dog været ude for medlemmer, hvis læge har sagt, at de ikke bare kunne gå og få sygemeldinger – at det ikke er lægernes opgave at løse arbejdsmiljøproblemerne på arbejdspladsen, men fagforeningernes. Jeg synes, at lægerne som udgangspunkt har ret – selvom vi langt fra altid har mulighed for at ændre på arbejdsforholdene på arbejdspladsen og selvom løbet kørt ofte er kørt for den enkelte. Når lægerne hører, at PROSA faktisk gør en del i forhold til det psykiske arbejdsmiljø, så ændrer de som regel holdning – eller de kan se, at vores medlem ikke er rask endnu og derfor fortsat må være sygemeldt.

Nyt og usikkert

Men når man er syg – fx af det psykiske arbejdsmiljø – så har man ikke behov for al den usikkerhed. Man har behov for kompetente personer, der tager vare på én. For de fleste er det heldigvis en engangsforeteelse, men netop derfor er det nye stier, der betrædes, for hvert skridt der tages mod sygemelding og for hvert skridt der tages tilbage.

Loven er fokuseret på kontrol. I lovens §8 står:

Retten til sygedagpenge bortfalder,

- 1) så længe den sikrede mod lægens opfordring hertil nægter at lade sig indlægge på sygehus eller at modtage nødvendig behandling eller mod lægens eller kommunens opfordring nægter at deltage i hensigtsmæssig optræning for at genvinde arbejdsevnen
- 2) hvis den sikrede ved sin adfærd forhaler helbredelsen, eller
- 3) hvis den sikrede uden rimelig grund

undlader at medvirke ved kommunens opfølgingsindsats efter kapitel 10 a.

PROSAs medlem Henrik Harris Linde har netop været ude for en sådan situation, da han ikke ønskede at være på lykkepiller på grund af bivirkningerne – lykkepillerne var for ham ikke lykken. Og vi har andre medlemmer, for hvem det heller ikke var – de har i realiteten fået det værre efter, at de er begyndt at tage lykkepiller eller anden antidepressiv medicin. Jeg vil dog samtidigt slå fast, at igen andre medlemmer har haft glæde af medicinen – også lykkepiller. Så det vil være forkert at afvise, at den form for behandling kan gøre noget godt.

Kampen mod systemet

Men problemet er, når bivirkningerne er det fremherskende – og pillerne er TILBUD-DET. Så risikerer man en ulige kamp med systemet, som den Henrik Harris Linde har ført meget flot, og som andre i lignende situation nu kan have glæde af. Det er dejligt, at vi i PROSA har medlemmer, som kan og vil gøre noget ved deres egen situation og samtidigt på en måde, så det også hjælper andre.

Men det er ikke rimeligt, at det skal være en slåskamp at være syg. Er man syg, skal man hjælpes. Det er en uønsket situation, som vi alle kan risikere at havne i af den ene eller anden grund. Og hjælper den behandling man får ikke, så må der forsøges med andre metoder.

Behandling for arbejdspress

Det er blandt andet baggrunden for, at PROSA samarbejder med arbejdspsykologer. Vi fandt ud af, at flere af vores medlemmer fik en forkert behandling – såmænd også forkert psykologbehandling. Når man er kørt ned af arbejdspress eller chikane, så har man ikke brug for at få rodet rundt i ens barndom – man har brug for at få overblik

Foto: iStockphoto.com

over, hvad der egentligt skete – og hvordan man undgår det fremover.

Derfor skal der være mange flere behandlingsmuligheder. Og der skal i større grad være mulighed for at være med til selv at vælge den behandlingsform, som den enkelte har gavn af. Med det stigende antal stressramte vi har her i landet, er det vigtigt, at der uddannes flere kliniske arbejdspsykologer, og at denne behandlingsform bliver anerkendt – og betalt af det offentlige på samme måde, som andre behandlingsformer.

Utility-computing, dataprocesseringskraft skal tilbydes på samme måde som vand og elektricitet – her brugt til rendering af tegnefilmen, hvor der lægges farver, lys, skygge og specialeffekter på tegnefilmens 3D-modeller. Tegning er fra se3d eksperimentet udført med hjælp støtte HP.

40 års it-forskning med kommercielt sigte

I anledning af HP laboratoriernes 40-års-jubilæum har PROSAbladet kigget indenfor og set på nogle af de områder som HP forsker i.

Af DAN MYGIND, FREELANCEJOURNALIST

For 40 år siden var der ikke mange, der havde overvejet Internet, e-mail, billige digitalkameraer og printere. Dem, der dengang gjorde sig tanker om nutidens teknologi, havde en god chance for at få kommerciel gevinst. I 1966 ønskede Bill Hewlet og Dave Packard at finde ud af, hvad fremtidens teknologier ville bringe. Derfor etablerede de et forskningslaboratorium. Som efternavnene indikerer, var det ikke blot to tilfældige personer som besluttede sig for at etablere et forskningslaboratorium. Som stiftere af Hewlet-Packard var de to allerede succes-

fulde entreprenører i bedste Silicon Valley stil. I 1939 havde de startet deres virksomhed i en lille garage i den californiske by Palo Alto. Garagen blev senere ikon og symbol på den særlige entreprenante Silicon Valley-iværksætterånd. Da det første laboratorium blev grundlagt i 1966, håbede Bill Hewlet og Dave Packard, at forskere kunne fokusere 100 procent på de ideer, som skulle skabe virksomhedens fremtid, hvis de blev fritaget fra almindelige dagligdags problemer og krav om øjeblikkelig kommercielt udbytte af deres arbejde.

Teknologiens kommercielle side
Selvom der ikke er krav om hurtig kommerciel succes for arbejdet i HP's laboratorier, har forskningen dog altid haft et kommercielt sigte.

- Det er sjældent, at vi arbejder med teknologi for teknologiens skyld, siger Dick Lampman, senior vice president for research, HP, og chef for HP Labs.

- Vi fokuserer på, hvor teknologierne vil gøre en forskel, hvilke kunder der vil værdsætte teknologien og finder ud af, hvordan HP kan få en forretning ud af opfindel-

serne, siger Dick Lampman. I forhold til Palo Alto-garagens beskedne indretning er HP's laboratorier i dag af en anden kaliber. Spredt ud over fem forskellige verdensdele ligger der seks laboratorier. Det første blev etableret i Palo Alto i USA, dernæst kom laboratoriet i Bristol i England til i 1983. Herefter har HP etableret sig i en række lande, hvoraf nogle er de nye fremvoksende it-lande: Bangalore i Indien, Haifa i Israel, Beijing i Kina og Tokyo i Japan.

HP bruger cirka 3,5 milliarder dollars om året på forskning og udvikling. Heraf går omkring fem procent til HP Labs, hvor der arbejder omkring 600 mennesker. HP arbejder med en tidshorisont på tre til 15 år fra, at forskningen starter i laboratorierne til, at resultaterne kan anvendes kommercielt i et eller flere produkter.

I forskningslaboratorierne arbejder der dataloger, informationsteoretikere, elektronik-ingeniører, fysikere og andre forskere. Noget af forskningen lyder som science fiction, men allerede nu arbejder laboratorierne med prototyper inden for eksempelvis kvantecomputere.

Kvantekryptering

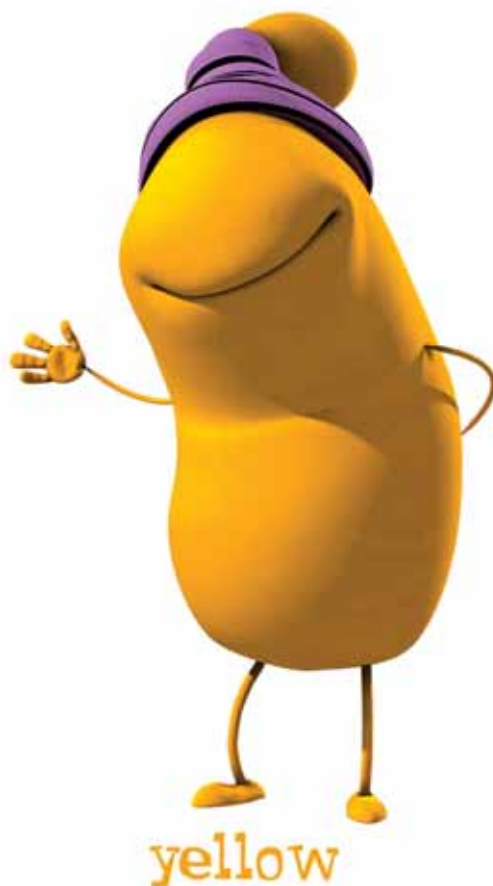
Ifølge Dick Lampman vil HP anvende kvantefysik til at lave sikkerhedsløsninger til e-handel, der ikke kan hackes.

- Vi ved, at de konventionelle metoder til at sikre e-handelstransaktioner en dag vil blive brudt, eller der vil være en dygtig matematiker, der udvikler en ny algoritme. Der kan også skabes en kvantecomputer, som kan anvendes til at bryde de koder, som sikrer informationssystemer og netværk, lyder det fra Dick Lampman.

- Vores forskere udnytter lovene fra kvantefysikken, som siger, at man ikke kan observere et kvantesystem uden at dets tilstand ændres. Hvis en hacker prøver at aflure en kode, vil det uundgåeligt efterlade spor. Forskerne har fundet ud af at distribuere en fuldstændig sikker kode som to parter – eksempelvis dig og din bank – kan anvende til at identificere hinanden og til at kryptere beskeder, siger Dick Lampman.

Engangskoden er kun kendt af og kan kun tydes af de to parter, som er autoriseret til at anvende den. Ved langdistancekommunikation bliver engangskoderne oprettet og distribueret ved hjælp af fotoner, som sendes via optiske lyslederkabler. Den proces kaldes kvantenøgledistribution.

- Fordi det er kvantedistribution, kan en hacker ikke undgå at efterlade spor, hvis han forsøger at bryde koden. Spor, som du og din bank kan opdage. Når det opdages, kan man vælge at lade være med at bruge de aflyttede koder og i stedet anvende andre,

Da Steven Spielbergs filmselskab DreamWorks lavede tegnefilmen Shrek 2, var det ved hjælp af utility-computing. DreamWorks lejede sig ind på nogle af HP-laboratoriernes maskiner. Tegning er fra se3d eksperimentet

som ikke er blevet aflyttet. Hackeren ender med en mængde bits, som er ubrugelige, siger Dick Lampman.

På verdensplan foregår der meget forskning i at lave sikre kvantenetværk mellem store virksomheder og internt i virksomhederne. Kvanteteknologien vil formentlig også komme forbrugerne til gode.

- Vi forsker i billig og kortrækkende teknologi, som vil putte kvantesikkerhed i enhver mobil enhed, så man sikkert kan anvende en håndholdt enhed ved en pengeautomat eller tænde for computeren på kontoret. For nogle år siden var kvantenøgledistribution for forbrugere blot en ide. I dag fungerer det i laboratoriet i Bristol, siger Dick Lampman.

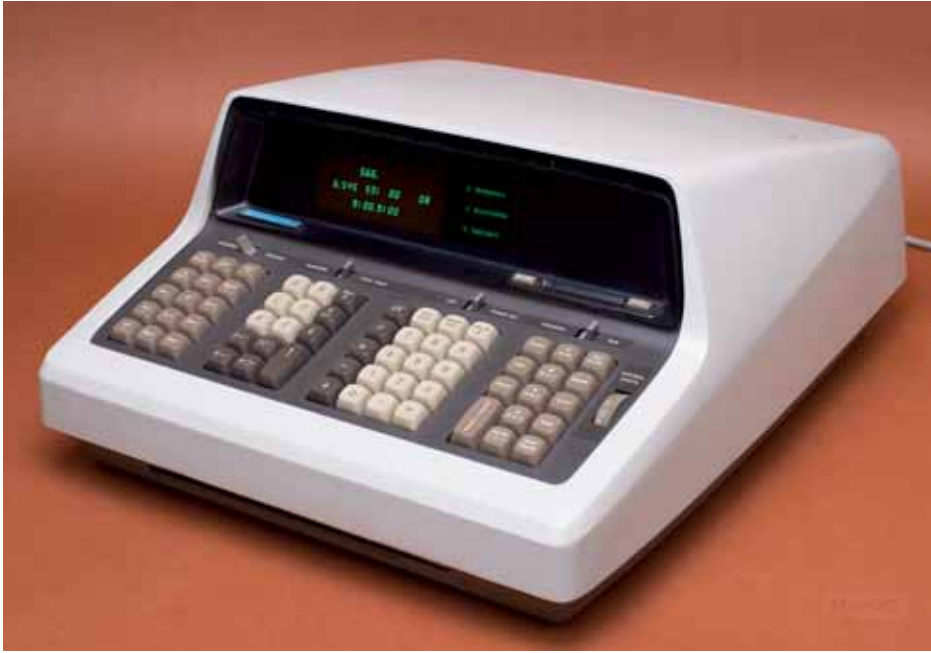
Han forventer, at der vil være en prototype af teknologien klar i løbet af nogle år og oplyser, at der vil komme mere information i løbet af i år.

Shrek 2 som utility-computing

På et andet område af HP-laboratoriernes forskningsfelt er man længere fremme med

den kommercielle udnyttelse, end man er med kvanteteknologien. Det er den såkaldte utility-computing, der går ud på, at dataprocesseringskraft skal tilbydes på samme måde som vand og elektricitet. Virksomheder og private betaler for forbruget af it og skal ikke selv investere i maskiner, netværk og programmer. Den nødvendige datakraft og de nødvendige programmer leveres af en serviceudbyder gennem en højhastighedsforbindelse til forbrugeren eller virksomheden. Utility-computing er et begreb, som også kendes som on-demand. Begreberne anvendes ofte, men det er stadig mere konferenc snak, end det er håndgribelige tekniske produkter. Da Steven Spielbergs filmselskab DreamWorks lavede tegnefilmen Shrek 2, var det imidlertid ved hjælp af utility-computing. DreamWorks lejede sig simpelthen ind på nogle af HP-laboratoriernes maskiner og fik lavet den såkaldte rendering af tegnefilmen, hvor der lægges farver, lys, skygge og specialeffekter på tegnefilmens 3D-modeller.

HP-laboratoriet i Palo Alto havde konstru-

1968 Den første programmerbare videnskabelige bordkalkulator. HP 9100A (billede) gemmer sine programmer på et magnetkort. Danner grundlag for HP's arbejdsstation.

eret en Utility Rendering Service (URS), der kørte på en Linux-serverfarm med tusind processorer. Serverfarmen var forbundet med et højhastigheds netværk til DreamWorks animationsstudier, så det fungerede som en udvidelse af DreamWorks' eget interne datacenter. På den måde fik DreamWorks en ekstra ressourcepulje, som de kunne trække på, når der blev behov for det. Derved slap

DreamWorks for at skulle investere i nyt hardware, internt netværk, ekstra driftspersonale samt andet it-infrastruktur. De skulle kun betale for den processorkraft, lagerplads og hukommelse, som de anvendte. Ifølge John Manley, leder af Application Services i Bristol-laboratoriet, regner man med, at sundhedssektoren og finanssektoren er to andre områder, hvor utility-computing kan finde anvendelse.

1966 HP's første computer, the HP2116A, bliver lanceret

Forskning som samarbejde

Shrek 2-filmen er et godt eksempel på det samarbejde, som HP-laboratorierne eksempelvis har med andre private virksomheder. Ligeledes foregår der et tæt samarbejde med universiteter på områder, som HP har valgt at fokusere deres forskningsindsats på. Sidste år blev fire forskningsprojekter indstillet som led i den restrukturering af hele HP, som Mark Hurd havde indledt, da han overtog ledelsen fra Carly Fiorina. Ifølge Charles Larson, chef for Innovation Research International, har forskningslaboratorierne i globale virksomheder som HP ændret sig de sidste 20 år. Før forskede de for sig selv, mens de nu i højere grad forsker sammen med kunder, universiteter og konkurrenter.

- Det er trenden nu at arbejde sammen med andre for at få viden, da ingen kan gøre alt selv. Ingen har råd til at dække alle vidensområder på den globale markedsplads. Så de må få noget af det fra ressourcer uden for virksomheden selv, sagde Charles Larson ifølge websitet SiliconValley.com, der følger hi-tech-industrien på nærmeste hold.

- Nogle resultater af 40 års it-forskning

1966

HP's første computer, the HP2116A, bliver lanceret (billede).

1968

Den første programmerbare videnskabelige bordkalkulator. HP 9100A (billede) gemmer sine programmer på et magnetkort. Danner grundlag for HP's arbejdsstation.

1994

64-bit processor-arkitektur; Itanium. Bygger på arbejde, der startede i HP's laboratorium tilbage i 1981. Forskere arbejder sammen med ingeniører fra Intel om at udvikle Intels Itanium arkitektur, der lanceres i 2001.

1999

Molekylær logisk gate. Forskere fra HP's laboratorium og det californiske universitet UCLA bygger verdens første molekylære logiske gate. Logiske gates er fundamentale byggesten i elektroniske kredsløb. De anvendes til at implementere de logiske funktioner som AND og OR. Den molekylære logiske gate er et skridt mod en kemisk nanocomputer, som forskerne håber kan bane vejen for processorer, der er mere kraftfulde end processorerne i dag og samtidig mindre og billigere.

2002

Et hold af kemikere, fysikere, ingeniører og dataloger skaber en elektronisk adresserbar memory med den hidtil højeste tæthed. En 64-bit memory med molekylære switche fylder en kvadratmikron. Det svarer til, at mere end 1000 kan sidde på spidsen af et menneskehår.

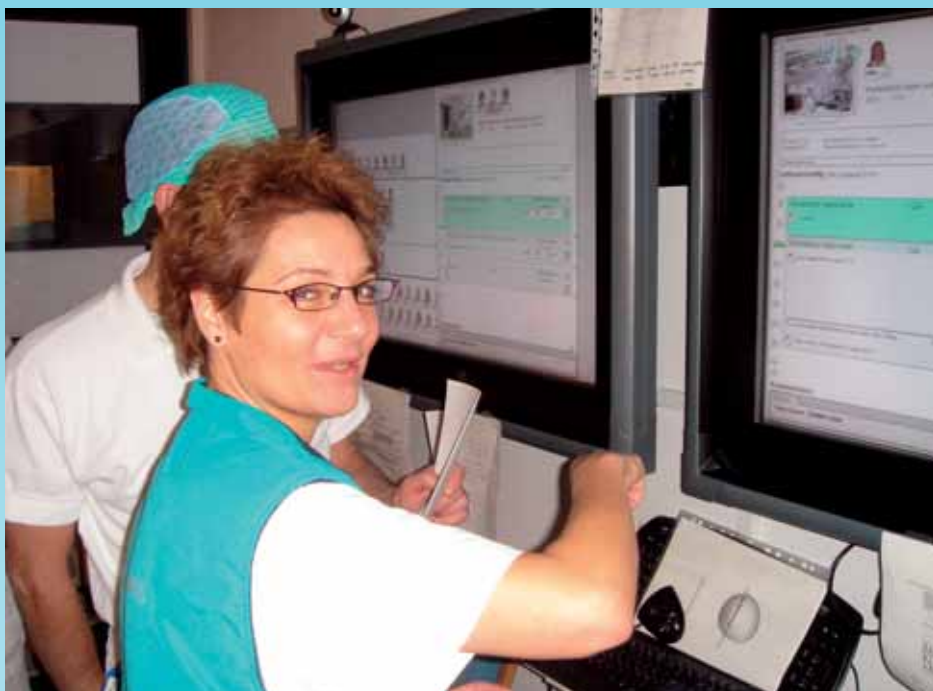
2005

En kort animationsfilm kaldet „The Painter” bliver den første film, der er produceret ved hjælp af laboratoriets eksperimentelle utility-service-løsning, Utility Rendering Services (URS). URS giver små tegnefilmsproducenter mulighed for at leje computerkraft til færdiggørelse af animationerne. Senere anvendes utility-løsningen og laboratoriets computere til en noget større animationsfilm. I samarbejde med DreamWorks bruges laboratoriets computere til at producere „Shrek 2”. Erfaringerne med utility-computing fører til oprettelse af HP's Flexible Computing Services, som er målrettet olie- og gasindustrien, finanssektoren og sundhedssektoren.

Når teknologien tænker

Computere i alt og computere alle vegne. Men hvad er forskellen? På hvilken måde gør pervasive software teknologien i stand til at hjælpe brugerne med automatik og intelligens? PROSAbladet giver en håndfuld eksempler.

AF PETER GOTSCHALK,
FREELANCEJOURNALIST

Det Interaktive Hospital. Foto Marie Luise Ulso

Når teknologien begynder at forstå den sammenhæng, den indgår i, kan man tale om en form for "intelligens". Computere og software, som er indlejrede i vores omgivelser og som kan kommunikere med hinanden, bliver "allestedsnærværende" og i stand til at skabe mening og give brugeren svar, uden han først skal definere, hvad han gerne vil vide. Et pervasive system giver brugeren det svar, han har brug for, i stedet for det svar, som han søgte. Pervasive software og tilknyttede fysiske enheder kan sammenlignes med et organisk system, som reagerer på omgivelserne. Og det er et langt skridt fremad i forhold til de nuværende it-systemer, som mere minder om værktøjskasser fyldt med værktøj, med hvilket brugeren selv må skabe strukturer og mening.

For at det hele ikke skal virke alt for abstrakt, har vi samlet en række eksempler på, hvordan pervasive systemer kan se ud i den virkelige verden. Anvendelsesmulighederne er – som man vil få at se – mange. Fælles

for dem alle er, at små hardware enheder og diverse trådløse kommunikationsteknologier bliver kombineret og sammen skaber et system – en helhed – som er større end summen af de enkelte elementer, netop fordi systemet kan agere intelligent i relation til brugeren.

Det Interaktive Hospital

Horsens Sygehus har i samarbejde med Center for Pervasive Healthcare og Medical Insight deltaget i et projekt, som skal hjælpe personalet med at skaffe sig overblik over arbejdssituationen. På hospitaler er det ofte et problem at organisere det daglige arbejde: Man ved ikke, hvor lang tid en operation varer og tit bruges også meget tid på at finde ud af, hvor en bestemt læge eller sygeplejerske opholder sig. Projektet "Det Interaktive Hospital" beskæftiger sig derfor med awareness, hvilket i praksis betyder, at personalet skal have bedre føling med, hvad der foregår på operations-

stuerne. Der er tale om et projekt baseret på pervasive systemer, og udgangspunktet har været, at lægerne ikke skal bruge tid på at vedligeholde systemer, men derimod "fodres" med så mange automatiske input af data som muligt.

Det Interaktive Hospital består af tre delprojekter: Den Interaktive OP-plan, Den Interaktive Telefon og Den Interaktive OP-stue. Den grundlæggende ide i den interaktive operationsplan er, at man installerer et elektronisk køje i form af et videofeed på operations- og opvågningsstuer. På store fladskærme placeret rundt omkring på sygehuset kan man så følge med i, hvad der sker på stuerne. Personer uden for en operationsstue kan kommunikere via tekstbeskeder med dem, der opererer, og systemet hjælper også brugerne til at finde ud af, hvor langt lægerne er med en given operation, og hvem der deltager. Selve den interaktive operationsstue betyder, at kirurger under en operation via stemmestyring kan kalde på eksempelvis patientjournaler, røntgenbilleder og anatomiske oversigter, som kommer frem på store skærme i selve operationsrummet. Bærende element i projektet er den interaktive telefon, som udover at kunne bruges til at kontakte en person viser, hvad der står i personens kalender, hvor vedkommende befinder sig m.v.

På sigt er det meningen, at systemet skal integreres med EPJ – Elektroniske Patientjournaler – og endnu et perspektiv er på sigt at udstyre alle patienter med en chip, som både kan identificere dem og indeholde deres journal og særlige forhold omkring medicinering. På denne måde kan graden af intelligens og automatisering forøges.

Intelligente Transportsystemer

Flere bilfabrikanter arbejder med intelligente computersystemer, som skal forbedre sikkerheden i bilen. Et eksempel er japanske Honda, som har udviklet Advanced Security Vehicle 3, som bruger en kombination af teknologier til at forhindre eller mindske effekten af trafikuheld. I bilen er der in-

Flere bilfabrikanter arbejder med intelligente computersystemer, som skal forbedre sikkerheden i bilen. Foto: iStockphoto.com

stalleret en lang række sensorer, som f.eks. bølgeradar, laserradar, infrarøde kameraer og gps. Desuden kan bilen kommunikere med andre biler via en radio, ligesom føreren af bilen kan advares via displays og tactile feedback gennem pedaler, rat og sele. De mange indlejrede computere og sensorer gør bilen i stand til at reagere hurtigt på omgivelserne og farlige situationer.

Eksempelvis kan bilens navigationssystem selv finde ud af, hvornår man nærmer sig et kryds uden lysregulering. Det sker bl.a. via bilens kamera, som analyseres for at opdage stopskilte eller stoplinier. Hvis bilen kører for hurtigt, eller hvis kommunikationssystemet opdager, at andre biler nærmer sig, vil bilen sænke farten af sig selv, og føreren vil blive advaret. En anden funktion er, at bilen ved dårligt vejr eller terræn selv kommunikerer med andre biler for at forhindre potentielle sammenstød. Hvis føreren forsøger at skifte bane, når der er fare for en kollision, kommer der en advarsel ved, at rattet drejes en smule og gaspedalen rystes. Skulle der endelig ske et uheld, kan systemet automatisk varsle en alarmcentral, hvis passagerne ikke reagerer. Alarmcentralen får så automatisk at vide, hvor uheldet er sket, hvilken type bil, der er tale om m.v. Samtidig sendes femten sekunders video fra bilens videosystem, som hele tiden optager både inden og uden for bilen. Skulle uheldet være ude et sted uden mobildækning, sendes alle disse oplysninger fra bil til bil, indtil informationerne når frem til et sted, hvor der er dækning.

Pervasive E-Learning

Muligheden for at tilpasse læring og indhold til den aktuelle kontekst er perspektivet i pervasive E-Learning, også kaldet P-læring. En såkaldt "pixiebog" fra pervasive computing-netværket, Komialt, definerer begrebet som læring, "hvor videntilegnelse, videndeling eller videnudvikling sker gen-

nem digitale medier, der skaber et virtuelt læringsmiljø, som interagerer med eller udvider den fysiske kontekst."

Der findes en række eksempler på, hvad det ville kunne betyde i mere konkrete termer: I pilotprojekterne The Ambient Wood og The Periscope har man udvidet den virkelige virkelighed (i en skov) ved at indlejre en række teknologiske enheder i naturen. Periskopet er en kikkert, som giver børnene, der kigger igennem den, ekstra informationer om det de kigger på i naturen. Ved hjælp af teknologien fik man børnene til at reflektere over naturens orden ved automatisk at give dem adgang til viden i takt med, at børnene selv udforskede naturen. Således fik man kombineret børnenes intuitive nysgerrighed med ellers svært tilgængelig faktuel viden.

I en arbejdsmæssig kontekst kunne man forestille sig, at P-læring blev brugt til at følge medarbejdere i deres arbejde og ud fra informationer om medarbejderens adfærd, automatisk komme med råd om best practise eller mulige forbedringer. Det kunne for eksempel være i forhold til en landmand, hvis produktion hele tiden producerer en mængde data om alt lige fra dyrenes bevægelsesmønstre fra foder til malkning til vejroplysninger og priser på gødning og såsæd. Et intelligent pervasive læringssystem kunne, baseret på de mange oplysninger, give landmanden råd om de mest hensigtsmæssige tidsplaner for dyrkning af jorden, om forbedringer af fodersammensætningen til husdyrholdet mv. Alt sammen for at få den pågældende landmand til at reflektere over egne vaner og måder at gøre tingene på.

Preben Mejer: Vi vil kunne styre virkeligheden ved tankens kraft

Danmarks it-guru nummer 1, udviklingsdirektør i TDC og direktør for Innovationlab, Preben Mejer, er ikke i tvivl om perspektiverne ved pervasive systemer. Han afviser den rene teknologibegejstring og mener heller ikke, at den er årsagen til, at pervasive computing vil komme til at spille en så stor rolle for os i fremtiden:

- Hvis man for en minimal indsats rent økonomisk kan tilføre ny teknologi til kendte fænomener, så skal man selvfølgelig gøre det. Ingen her i landet lider af ukritisk teknologibegejstring, så de ting vi tager til os i dag, har en nytteværdi for brugerne. Pervasive computing er nemt at have med at gøre for brugerne, i modsætning til dengang de første pc'er kom, eller dengang Internettet kom på banen. Teknologien bliver nu bare et lag under overfladen på en masse forskellige produkter – om ti år vil man ikke kunne se teknologien mere, den vil være blevet usynlig.

Software er et helt centralt element i pervasive computing, og det som vil ske ifølge Mejer er, at softwaren vil blive i stand til at tilpasse sig til det miljø, som den bliver sat ind i. En anden del af samme historie er selvreparerende og fejltolerant software, som finder veje uden om problemerne. Vi taler ikke om kunstig intelligens, men at softwaren og de pervasive systemer tilpasser sig brugeren og hans behov. Det er i virkeligheden blot en naturlig udvikling oven på de softwaresystemer, vi har i forvejen, mener han. Preben Mejer er heller ikke bange for at tale om de mere langsigtede perspektiver:

- Ude i fremtiden vil pervasive computing måske gøre det muligt for os at styre tingene ved tankens kraft ved hjælp af elektroder, hvilket måske kan lyde science fiction-agtigt og far out. Det er ikke desto mindre noget, der arbejdes med allerede i dag i forhold til stærkt fysisk handicappede mennesker, afslutter Preben Mejer.

Læs mere om pervasive systemer:

KOMIALT:

www.komialt.dk

Det Interaktive Hospital:

www.ihospital.dk

Alexandra:

<http://www.isis.alexandra.dk/index.htm>

Center for Indlejrede Softwaresystemer:

<http://www.ciss.dk/>

Center for Software Innovation:

<http://www.cfsi.dk/>

KnowledgeLab:

<http://www.knowledgelab.dk/>

Usynlighedskappe til pervasive computing

Pervasive computing indeholder et paradoks. Systemerne skal være over det hele, og de skal gøre livet nemmere for brugerne. Det kræver en software, som er meget kompleks, men som samtidig gør pervasive computing usynlig for brugerne.

AF PETER GOTSCHALK,
FREELANCEJOURNALIST

Lige så tilgængelige, brugervenlige og usynlige som pervasive systemer skal være i forhold til brugeren, lige så komplicerede er de i enhver teknisk henseende. I denne artikel ser vi nærmere på den del af pervasive computing, som udgør den største udfordring, nemlig den software som skal få systemerne til at opføre sig intelligent.

Softwarens udfordringer og arkitektur

Der er en række centrale udfordringer for softwaren i pervasive systemer. Softwaren skal levere funktionalitet i den almindelige fysiske verden. Den skal betjene sig af hardware med begrænsede ressourcer og deraf følgende risiko for fejl, og tilmed skal de pervasive systemer kunne fungere i situationer, hvor pludselige og hurtige ændringer af forudsætningerne for funktionaliteten ikke er en undtagelse men en regel. Især den fysiske integration og kravet om spontan tilpasning til nye omstændigheder stiller store krav til softwarens arkitektur. Blandt andet kræver det faktisk, at softwaren skal fungere i objekter i den fysiske verden, at programmører og softwarearkitekter i forhold til enhver funktionalitet tager stilling til, hvad softwaren gør og beslutter, og hvilke aktiviteter, der kræver, at brugeren tager beslutningen. Denne ansvarsfordeling skal være tydelig i systemdesignet, og de kriterier og mekanismer, som definerer de to tilstande skal angives tydeligt.

Et andet tema er de fejl, som kan opstå i et fysisk miljø, som hele tiden ændrer sig. Nogle operationer kan fejle, men der vil også være aktiviteter, som skal gennemføres. For at opnå denne robusthed skal en proces altid programmeres sådan, at den er i stand til at genopdage og genrekvirere tabte ressourcer. Hvis en proces for eksempel åbner en fil på en fjernserver, skabes der en binding mellem det lokale filehandle og selve filen på

Fotocollage PROSA

fjernserveren. Hvis applikationstråden så migreres til en anden vært, eksempelvis på grund af en afbrudt forbindelse, så er filen muligvis nok stadig tilgængelig på fjernserveren, men der skal skabes en ny binding mellem det nye filehandle og værten.

Applikationer til pervasive systemer skal tage højde for, at denne type forandringer

kan ske og gøre systemet i stand til hele tiden at reetablere sig selv, så funktionaliteten kan fortsætte.

Manden i midten

Traditionelt opdeler man pervasive systemer i fire lag: applikation, middleware, operativsystem og hardware (herunder processor,

kommunikationsforbindelser, aktuatorer og sensorer). Middleware er software, der oven på et operativsystem tilbyder faciliteter til programmer, der skrives på den teknologiske platform. I relation til pervasive systemer og de centrale udfordringer, som jeg nævnte tidligere, spiller middleware en central rolle, da det er denne del af softwaren, som håndterer problemer relateret til ressourcebegrænsning, dynamik og heterogenitet.

En del af håndteringen af dynamik er gennem service discovery, hvilket indebærer opdagelse og anvendelse af funktionalitet på runtime uden, at det eksplicit skal konfigureres, hvilken specifik service, der ønskes. Et eksempel på brugen af service discovery kunne være, at man ønsker at printe og gennem service discovery finder en service, der tilbyder netop det at printe. Blandt andet den serviceorienterede arkitektur, Jini, indeholder protokoller, der understøtter service discovery. I printereksemplet er der også behov for at kende brugerens position for at finde den nærmeste printer. Dette er et eksempel på det, der kaldes context awareness – altså brug af information om en situation, som en given applikation befinder sig i. Context Toolkit er et eksempel på middleware, der understøtter context awareness.

Til at tage at føle på

Et konkret eksempel på et projekt, som arbejder med at skabe anvendelig middleware, er PalCom-projektet – et EU-finansieret projekt med dansk deltagelse. Projektet arbejder med begrebet palpable computing, som betyder så meget som "håndgribelig" eller "tydelig" databehandling, som gør anvendelser og funktioner "til at tage at føle på" for brugerne. Forskerne selv har for nemheds skyld forkortet udtrykket til PalCom.

Projektet stiller en række overordnede spørgsmål: Hvordan kan man hjælpe brugere med at anvende pervasive systemer til at løse specifikke opgaver på en meningsfuld og stabil måde samtidig med, at man tager højde for det heterogene og dynamiske miljø, som softwaren fungerer i? Hvordan understøtter man et stort antal enheder? Hvordan kan brugerne bruge og genbruge softwareelementer, -services og -enheder uden at skulle kæmpe med konfiguration? Og sidst men ikke mindst, hvordan håndteres fejl i komplekse og heterogene multibruger-, multienheds-, multitjenestemiljøer? PalCom-projektet griber disse mange spørgsmål an netop ved at kigge på, hvordan software-arkitekturen bør skrues sammen for at imødekomme udfordringerne. Ifølge PalCom-folkene skal arkitekturen leve op til en række krav: Den skal således bestå af

et sæt af interrelaterede, computer-mæssigt realiserbare koncepter, som er sammenhængende, omfavnende og meningsfulde. Med andre ord skal softwaren kunne indfange essensen af, hvordan mennesker interagerer i deres daglige miljøer igennem distribuerede populationer af håndgribelige og ikke-håndgribelige entiteter.

Designets tre lag

PalCom-arkitekturen kommer til at bygge på kendte principper inden for softwareudvikling, herunder især objektorienteret design, og den kommer til at bestå af en række lag: Øverste lag består af services og assemblies (en koordineret gruppe af enheder), hvor en service er defineret som en på afstand tilgængelig, søgbar, selvkørende runtime komponent. Næste lag er den fælles infrastruktur, som forsyner softwaren med en række kommunikative og infrastrukturelle tjenester såsom ressourcestyring, styring af uforudsete begivenheder (Contingency Management) samt sikkerhed. I bunden ligger så Runtime-miljøet, som er den eneste del af PalCom-arkitekturen, som støtter sig til et eksisterende netværk. Runtime-delen er opdelt i to aspekter: Komponentmodellen definerer, hvordan komponenter iværksættes og anvendes og således også, hvordan en service eller en assembly etableres. En komponent har altid en funktionalitet, en anvendelse og en komposition med specifikke interfaces og afhængighedsforhold til andre komponenter. Derudover indeholder

Forskeren får det sidste ord

Klaus Marius Hansen er lektor i datalogi på Århus Universitet og har været med til at skrive flere af de artikler, som udgør kilde materialet til denne artikel. Han forsker i pervasive software-arkitektur og bemærker, at et af de mere interessante aspekter ved software i relation til pervasive computing er etableringen af ad-hoc-netværk samt understøttelse af dynamik i systemerne (for eksempel ved at kunne lave opdateringer på de deployede/indlejrede systemer). Men, understreger han, de aspekter viser kun, at det rent fagligt er de kendte kompetencer inden for it, der skal dyrkes, hvis man gerne vil arbejde med pervasive systemer.

- Det kommer til at ligge i grænsefeltet mellem dataloger og 'fagfolk-der-er-gode-til-at-inddrage-brugerne'. Almindelige, sunde software-engineering-teknikker såsom objekt-orientering, test, analyse og konfigurationsstyring bliver vigtige i denne sammenhæng, siger han.

en komponent altid et interface, der definerer den kontrakt, som komponenten så at sige har med omverden. Det kunne eksempelvis være quality of service eller en bestemt funktion. Runtime-miljøets anden del er så kommunikationsmodellen, som definerer de mekanismer, som forsyner komponenterne med kommunikationspunkter.

Komplekse systemer

Alt i alt er formålet med PalCom-projektet og andre lignende tiltag at definere en arkitektur, som i sidste ende kan gøre pervasive systemer usynlige og dermed deres anvendelse tydelig og håndgribelig for brugeren. Det burde dog være tydeligt for enhver, at netop dette fordrer endog meget komplekse softwaresystemer baseret på principper, som kun er behandlet ganske overfladisk i denne artikel. Derfor vil jeg opfordre til at kigge nærmere på nogle af de mange internetlinks nævnt andetsteds på denne side. Rejsen til kernen af det usynlige og det allestedsnærværende er kun begyndt for den interesserede læser, og hvis man kan hænge på, får man mange spændende ting at se på vejen. God rejse.

Kilder:

Til denne artikel er anvendt materiale fra følgende artikler:

System Software for Ubiquitous Computing af Tim Kindberg og Armando Fox, Pervasive Computing January-March 2002

Infrastruktur og understøttende teknologier af Henrik Schiøler, Arne Schou, Klaus Marius Hansen og Rune Torbensen

An Open Architecture for Palpable Computing af Peter Andersen, Jakob Bardram, Henrik Bærbak Christensen, Aino Vonge Corry, Dominic Greenwood, Klaus Marius Hansen og Reiner Schmid

Læs mere på Internettet om:

Middleware:
<http://daimi.au.dk/~bardram/jcaf/>
eller <http://www.cs.cmu.edu/~anind/context.html>

Tekniske aspekter af pervasive computing:
<http://www.computer.org/portal/site/pervasive/>

PalCom: <http://www.ist-palcom.org>

SEJR!!!

AF PER HENRIKSEN,
KOMMUNIKATIONS- OG KAMPAGNECHEF

Det lykkedes! Er ikke kommet mig over det endnu. Og der var drama til det sidste. Men konklusionen er, at beslutningsforslaget om åbne standarder blev vedtaget. Alle endte med at stemme for. Tak til alle der har kommenteret, støttet, hjulpet, trukket, båret, argumenteret osv. osv. Uden al den opbakning var det ikke gået igennem...

Sådan begynder en glad Morten Helveg Petersen sin Blog www.helveg.dk den 3. juni 2006. Som den allersidste afstemning på Folketingets allersidste mødedag, blev hans beslutningsforslag B 103 vedtaget af et enigt Folketing. Hvilket i sig selv er historisk. Regeringen og Dansk Folkeparti nedstemmer, som princip, altid beslutningsforslag fremsat af oppositionen. Det der så ofte sker er, at regeringen efterfølgende indarbejder dele af beslutningsforslaget i deres politik og selv fremsætter et forslag. Den skæbne var også tiltænkt B 103. Men i de sidste hektiske døgn, hvor Folketingets lovmølle maler på højtryk, besluttede Morten Helveg at fremtvinge en afstemning og Dansk Folkeparti, som havde været forbeholdne, valgte at tilslutte sig forslaget med nogle få ændringer. Regeringen havde valget mellem at blive stemt ned eller stemme for – de valgte det sidste.

En lang proces

Den 30. november 2004 fremsatte Morten Helveg et beslutningsforslag der stort set var identisk med B 103. Dengang hed det B 64. Den eneste afgørende forskel var, at

forslaget skulle træde i kraft den 1. januar 2007. I B 103 er datoen ændret til den 1. januar 2008. B 64 blev førstebehandlet den 14. januar 2005. Videnskabsminister Helge Sander var positiv men forbeholden. Dengang sagde han:

- Desværre må jeg sige, at de økonomiske og de teknologiske konsekvenser ved en gennemførelse af beslutningsforslagets konkrete forslag på nuværende tidspunkt forekommer noget uklare... Derfor iværksætter regeringen en række analyser for yderligere at afdække de økonomiske og teknologiske konsekvenser af indførelse af krav om brug af åbne standarder... Da tingene jo sker så hurtigt, og der hele tiden kommer nyt til, vil jeg medvirke til, at disse rapporter vil blive afrapporteret løbende, og netop ved at dele analyserne op i flere etaper regner jeg med at kunne offentliggøre de første resultater, før vi går på sommerferie. Herefter vil vi følge op på dette arbejde i den årlige it- og telepolitiske redegørelse.

Men kun fire dage efter førstebehandlingen af B 64, den 18 januar 2005, udskrev statsministeren folketingsvalg. Tavlen blev visket ren. Alle forslag der ikke var færdigbehandlet bortfaldt. Helge Sander havde dog ikke glemt B 64. I Regeringens it- og telepolitiske redegørelse fra april 2005 slutter ministeren sit forord sådan:

- Med åbne standarder er organisationer og borgere ikke bundet til bestemte produkter eller leverandører, når der købes eller udvikles IKT-systemer... Hvis vi ønsker at bevare konkurrence og valgfrihed, er åbne IKT-standarder en nødvendig forudsætning. Som en stor aftager af IKT-industriens produkter skal det offentlige foretrække sådanne åbne standarder, hvor det er muligt.

Sammenholdt med B 64 var forskellen, at regeringen ikke ville forpligtiges på en deadline og den sidste sætning; hvor det er muligt, var det forbehold som regeringen kom til at bruge igen og igen i den kommende tid.

PROSA presser på

Fredag den 13. januar 2006 afholdt PROSA en velbesøgt international konference i Folketingets fællessal om åbne standarder, hvor Jeff Kaplan fra Harvard og Susy Struble fra

Sun Microsystems var keynote speakers. Morten Helveg åbnede konference med at annoncere, at han ville genfremsætte B 64. Det nye forslag ville blive lagt ud på hans Blog, så alle i en åben proces kunne komme med kommentarer. Den 30. marts 2006 fremsatte Helveg et nyt beslutningsforslag (B 103).

Den 19.-20. februar inviterede PROSA Peter Quinn til København. Han havde som it-chef i den amerikansk delstat Massachusetts været med til at gennemføre en beslutning om, at delstaten fra den 1. januar 2007 skulle gå over til åbne standarder i den offentlige administration. Peter Quinn fik mulighed for at mødes med Folketingets it-ordførere og fortælle dem om delstatens motiver og de problemer, der var forbundet med en sådan beslutning. Problemer som Peter Quinn mente kunne løses, hvis der var politisk vilje til det. Det afgørende var, at der blev truffet en strategisk beslutning og fastsat en deadline.

Førstebehandling af B 103

Da Folketinget førstebehandlede forslaget den 3. maj 2006, godt 16 måneder efter første behandlingen af B 64, var videnskabsminister Helge Sander stadig meget forbeholden. Nu sagde han:

- Alligevel kan vi ikke støtte forslaget i dets nuværende form og på nuværende tidspunkt. Grunden skal primært ses i to forhold. Den første indvending er, at beslutningsforslaget udelukkende tager afsæt i åbenhed som kriterium for anvendelse af standarder i det offentlige. Åbenhed er et vigtigt aspekt ved valg af it-standarder, men det kan efter regeringens opfattelse ikke anvendes som det eneste kriterium... En anden indvending er, at forslagets tekniske og økonomiske konsekvenser slet ikke er belyst i tilstrækkeligt omfang.

Åbent samråd

B 103 skulle efter førstebehandlingen i Folketingssalen behandles i Videnskabsudvalget. Morten Helveg, og flere med ham, var meget utilfreds med videnskabsministerens skriftlige besvarelse af deres spørgsmål. De var for ukonkrete og forbeholdene var for upræcise. Det eneste ministeren havde lo-

Med Folketingets vedtagelse, bliver Danmark det land i Europa, der er længst fremme med at indføre åbne standarder i det offentlige, tæt fulgt af Norge. Illustration: Adam Wested.

vet var at nedsætte et embedsmandsudvalg, der skulle analysere og anvise konkrete virkemidler til at sikre interoperabilitet i den digitale forvaltning. Udvalget skulle afslutte sit arbejde hen over sommeren, hvorefter it-ordførerne ville blive inviteret over i ministeriet. Derfor besluttede Morten Helveg at kalde ministeren i åbent samråd den 23. maj. Ministeren skulle kun svare på ét spørgsmål: Hvad de økonomiske konsekvenser ville være for Videnskabsministeriet i det kommende finansår. Ministerens svar kan man læse af hans talepapir:

- For så vidt angår de økonomiske konsekvenser af beslutningsforslaget for Videnskabsministeriet, så pålægger forslaget ikke i sig selv Videnskabsministeriet særlige omkostninger i det kommende finansår... Når det gælder udvikling af forretningsbaserede it-standarder, vil forslagets krav skulle gennemføres på hvert enkelt område og ikke fra centralt hold i Videnskabsministeriet... Arbejdet med udvikling af standarder kan således især føre til omkostninger i de enkelte ministerier...

Den hemmelige rapport

Men ministeren havde et problem. Dagen før havde Berlingske Tidende skrevet om en "Hemmelig embedsmandsrapport" udarbejdet i Videnskabsministeriet i december 2005 om: Obligatorisk anvendelse af åbne standarder. Rapportens konklusioner var meget klare:

Åbne standarder bidrager positivt til udviklingen af digital forvaltning, bl.a. ved at understøtte innovation og konkurrence på markedet.

Det offentlige har en vigtig rolle i standardiseringen og bør forholde sig proaktivt til åbne standarder. Det anbefales, at åbne standarder gøres obligatoriske, hvor det er nødvendigt for at skabe interoperabilitet og dermed en integreret forretningsproces, og hvor gevinster er større end omkostninger i den konkrete forretningsproces.

Ministeren påstod på samrådet, at han ikke kendte til rapporten før han havde læst om den i Berlingske Tidende. Derfor skriver han i følgebrevet

- For at imødegå enhver mytedannelse

om en såkaldt "hemmelig rapport", fremsendes hermed til orientering det forstudie, der er genstand for artiklen. Det skal understreges, at der er tale om et foreløbigt internt arbejdsdokument, udarbejdet på sagsbehandlerniveau. Det har... ikke været genstand for en politisk stillingtagen.

Rapporten nævner B 64

Ministerens problem var, at rapporten direkte henviste til behandlingen af B 64. Den 14. januar 2005 havde ministeren, som ovenfor citeret, lovet Folketinget at:

- ...medvirke til, at disse rapporter vil blive afrapporteret løbende, og netop ved at dele analyserne op i flere etaper regner jeg med at kunne offentliggøre de første resultater, før vi går på sommerferie (sommeren 2005 red.). Flere af udvalgets medlemmer undrede sig over, at de først fik rapporten nu. Åbne standarder har ifølge ministeren haft topprioritet i Videnskabsministeriet i de seneste år, og rapporten omhandler selve kernen i denne problemstillingen.

Nu var Dansk Folkepartis tålmodighed

med ministeren ved at være opbrugt. Økonomisk kostede det ikke Videnskabsministeren noget i det kommende finansår og "Den hemmelige rapport" bekræftede det, som blandt andet Peter Quinn havde sagt: Der er store samfundsmæssig gevinster ved at træffe en strategisk beslutning om åbne standarder og forcere den ved at fastsætte en deadline (Massachusetts modellen).

Hvad nu?

Videnskabsministeren har indkaldt Folketingets it-ordførere til møde den 15. august. Her vil han forelægge dem interoperabilitetsudvalgets rapport. Den afgørende ændring af dagsordenen der er sket efter vedtagelsen af B 103 er, at det ikke længere er til diskussion, hvornår Danmark skal gå over til åbne standarder i det offentlige. Det der stadig er spørgsmålet er, hvordan og hvor meget der skal undtages. Der er stadig mange løse ender. Men samtidig har der nu manifesteret sig et politisk flertal uden om regeringen, der om nødvendigt er villig til at binde dem sammen. Men der bliver stået fast ved et vigtig princip med B 103 - hvis det offentlige ikke vælger en åben standard kræver det en god forklaring.

Folketingets vedtagelse

B 103 (som vedtaget): Forslag til folketingsbeslutning om anvendelse af åbne standarder for software i det offentlige.

Vedtaget af Folketinget ved 2. (sidste) behandling den 2. juni 2006

Folketingsbeslutning om anvendelse af åbne standarder for software i det offentlige

Folketinget pålægger regeringen at sikre, at det offentliges brug af informationsteknologi, herunder brug af software, er baseret på åbne standarder.

Regeringen bør senest den 1. januar 2008, eller så snart det er teknisk muligt, indføre og vedligeholde et sæt af åbne standarder, der kan tjene til inspiration for øvrige offentlige myndigheder. Åbne standarder bør herefter være en del af grundlaget for det offentliges udvikling og indkøb af it-software med henblik på at fremme konkurrencen.

Regeringen bør sikre, at alle digitale informationer og data, som det offentlige udveksler med borgere, virksomheder og institutioner, findes i formater, der er baseret på åbne standarder.

Kompetencegivende IT-kurser på bachelorniveau

IT-Diplomuddannelsen IT-enkeltkurser 4-ugers Turbokurser

Du har mulighed for at sammensætte din videreuddannelse så det passer ind i dit arbejds- og familieliv. Kombinationen af obligatoriske fag og tilvalgsfag på IT-Diplomuddannelsen giver dig mulighed for at målrette din diplomuddannelse. Du kan vælge at følge enkelte fag, eller du kan tage en hel diplomuddannelse.

IT-Turbokurserne er meritgivende. Det betyder, at du er godt i gang, hvis du på et senere tidspunkt vælger at læse en hel IT-Diplomuddannelse. Turbokurserne er gratis, hvis du er i 1. ledighedsperiode og dagpengeberettiget.

Læs mere på www.cv.ihk.dk eller kontakt os på telefon 4480 5100
Tilmeldingsfrist er den 14. august 2006 eller så længe, der er ledige pladser.

Ingeniørhøjskolen i København
Center for Videreuddannelse • telefon 4480 5100

Sådan forøger du dine kompetencer

To gode bud på hvordan du forbedrer dine kompetencer, er at gå i gang med enten en offentlig anerkendt efter-/videreuddannelse eller en certificering - der er dog forskel på, hvilken du skal vælge, alt efter din situation.

AF MICHAEL TØTTRUP, FAGLIG KONSULENT

Hvad er kompetenceudvikling? Grundlæggende handler det jo om, at den enkelte får udviklet sine kompetencer enten i dybden eller i bredden. Og kompetencerne, ja det handler altså ikke kun om de stringent faglige kvalifikationer, men også om de mere personlige kvalifikationer. Det handler om evnen til at arbejde i team eller projekter, evnen til at kunne kommunikere, evnen til at kunne lære fra sig, og sådan kunne man blive ved.

Hvis du udvikler og forøger dine kompetencer, så flytter du op i værdikæden. Når du flytter opad i værdikæden, flytter dit job, eller kommende job, også op i værdikæden.

Certificeringer, hvad er det?

Certificeringer er som oftest en uddannelse i et specifikt produkt eller metode. Alle de store produktudbydere har det; Microsoft, Cisco, SAP, Oracle o.s.v. Certificeringerne findes typisk også i flere forskellig niveauer, fra et "superbruger"-niveau til et specialistniveau.

Certificeringer bliver udbudt på det private kursusmarked, og det er ikke nemt at få et samlet overblik over, hvad der findes. Den eneste måde at få dette overblik på er således ved at kontakte de enkelte kursusudbydere eller produktudbydere.

Certificeringer giver dig en kompetence i produktet. En certificering i Cisco er således ikke en generel netværksuddannelse, men en specialistuddannelse i brugen af Cisco. Der er selvfølgelig den sammenhæng, at især når du bevæger dig opad i certificeringsniveauerne, er en vis generalistviden forudsat kendt i forvejen. Hvis du f.eks. via en certificering skal være specialist i at benytte dig af Cisco-produkter, vil det typisk være en forudsætning, at du har en grundig viden om den kontekst, produktet skal bruges i.

Certificeringer bliver udbudt hele tiden, der er derfor sjældent lang ventetid fra slutningen om at starte på en, og til at du kan gå i gang med den. De tager som oftest relativt kort tid, typisk fra nogle få uger og op til et halvt år.

Offentlig udbudt efter-/videreuddannelse

PROSA har samlet et overblik over udbudet af kompetencegivende efter-/videreuddannelse inden for it-området til dig. Du kan se det på www.ikt-uddannelser.dk under Videre- og efteruddannelse. Fælles for alle uddannelserne er, at de er tilrettelagt således, at de kan tages sideløbende med et arbejde. Mange af dem udbydes også som fjernundervisning. Endvidere vil det typisk også være muligt at "nøjes" med at tage enkelte moduler, der er relevante for lige netop dig.

I det danske uddannelsessystem er der fire uddannelsesniveauer:

- Grunduddannelse for voksne (GVU), der i sit afgangsniveau svarer til en erhvervsuddannelse som f.eks. en it-supporter eller datatekniker. Du kan læse mere om GVU på www.veu-info.dk.
- Akademiuddannelser (VVU), der i sit afgangsniveau svarer til en Kort Videregående Uddannelse (KVU) som f.eks. en datamatiker.
- Diplomuddannelser, der i sit afgangsniveau svarer til en bacheloruddannelse.
- Masteruddannelser, der i sit afgangsniveau svarer til en kandidatuddannelse.

Uddannelserne er typisk nomeret til to år som et deltidsstudium, og svarer i sin

studiebelastning til et års fuldtidsstudie. Uddannelserne starter typisk to gange om året, ved semesterstart. Uddannelserne giver ikke specialistviden, men giver generalistviden på et stigende niveau. Uddannelserne er beskrevet i rammebekendtgørelser fra henholdsvis Undervisningsministeriet og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Uddannelserne er dermed offentlig anerkendte, og giver et offentlig anerkendt uddannelsesniveau.

Hvornår det ene frem for det andet?

Hvornår skal man så vælge det ene frem for det andet? Ud fra ovenstående beskrivelser ligger der allerede der en antydning af, hvornår det ene frem for det andet er relevant. Er behovet, at ens generelle kompetenceniveau skal løftes, og man måske skal have en dybere forståelse af de teoretiske begreber, ja så er det afgjort en offentlig udbudt efter-/videreuddannelse, der er det relevante.

Hvis virksomheden derimod skal til at indfase et nyt produkt eller metode, og man har styr på de begrebsmæssige ting inden for området, ja så er det en certificering, der vil være det relevante. Det er dog her samtidig vigtigt at være opmærksom på, at ved produktcertificeringer har disse certificeringer kun en værdi så længe produktet er på markedet. En certificering har derfor typisk en kortere levetid end en offentlig udbudt efter-/videreuddannelse, der er mere langtidsholdbar.

Uanset hvilken der vælges, vil det udvide og forøge deltagerens kompetencer, og dermed også den enkeltes markedsværdi. Og ikke mindst når man er beskæftiget i en branche, hvor der er mange ups and downs. Det vil forøge den enkeltes mulighed for, også når det går ned, at fasholde ens beskæftigelse i branchen.

Ung weekend i Svendborg

Weekenden 20.- 21. maj var der fagligt grundkursus i regi af PROSAs ungdoms-udvalg.

AF BO SUNE CHRISTENSEN,
KOMMUNIKATIONSMEDARBEJDER
OG BJARKE FRIBORG, FAGLIG MEDARBEJDER

Tidligt lørdag morgen den 20. maj tog 11 unge PROSAMEDLEMMER af sted til fagligt grundkursus i Svendborg. Deltagerne kom fra hele landet og blev indlogeret på egne værelser på Svendborg Vandrehjem, der er en tidligere skole og conferencecenter beliggende midt i den charmerende syd-fynske købstad. Kurset var slået op som en bred introduktion til fagligt arbejde samt metoder og værktøjer til at få gennemslag både kollektivt og personligt. Desuden var det ment som et første skridt i etableringen af et netværk blandt unge fagligt interesserede i PROSA.

Vil have flere skrækhistorier

Første punkt på dagsordenen var faglig sekretær Hanne Lykke, der gav deltagerne en oversigt over de forskellige love og regler, som fastlægger de rettigheder – og pligter – der råder på arbejdsmarkedet. Vi fik bl.a. indblik i funktionærloven, arbejdsmiljøloven og flere andre love og forskellige retssager og konflikter, som PROSAMEDLEMMER havde været involveret i. Dette faldt åbenbart i god jord hos deltagerne, der ligefrem efterspurgte flere "skrækhistorier", der f.eks. kunne bruges som argumenter for at organisere sig fagligt – og som generel information om de faldgruber, man ellers ikke ville være opmærksom på.

Faglige netværk

Den næste oplægsholder var Christian Rasmussen fra PROSA/VEST. Han fortalte om sine erfaringer med klubarbejde og andet fagligt arbejde. Det er for mange PRO-

SAMEDLEMMER en udfordring, at man måske sidder alene som it-ansvarlig og derfor har behov for et større fagligt netværk. Andre sidder derimod på en arbejdsplads, hvor it-folkene f.eks. befinder sig i flere forskellige fagforeninger. Generelt var opfordringen derfor at tænke kreativt i forhold til at skabe et større socialt og fagligt miljø, hvor man også kan diskutere arbejds- og lønvilkår.

Kreativ idémyldring

Til det overdådige aftenmåltid i vandrehjemets spisesal gik snakken ivrigt med afsæt i de forskellige faglige input og deltagerne egne erfaringer. Sidste oplægsholder på dagen var Bjarke Friberg, der tog tråden op og bl.a. talte varmt for nye organisationsformer og måder at involvere medlemmer på, tanken bag U35-konceptet i PROSA og om kommende aktiviteter for yngre it-professionelle. Derefter blev deltagerne delt i grupper, hvor PROSA blev evalueret som organisation, og hvor ideerne myldrede frem til alt det, der kan gøres i fremtiden. Til sidst sluttede dagen med en tur i byen, som bød på nærmere bekendtskab med diverse udenlandske ølmærker og dans på de lokale diskoer.

High-performance

Søndag formiddag startede brat med PROSAs forretningsfører Inger Høedt-Rasmussen, der gav de veloplagte (!) U35'ere en række indspil til, hvordan man forbedrer sin personlige gennemslagskraft og lever livet "sjovt, spændende og farligt". Her blev der bl.a. budt på højt klaverspil, tegnestrabads og dampende varme kanelsnegle. Som rosinen i pølseenden fortalte Peter Ussing om PROSAs historie og opbygning, samt om PROSAs omfattende engagement i bl.a.

it- og samfundsspørgsmål.

Godt at møde andre unge

Weekenden var kort sagt rigtig hyggelig, og deltagerne kom særdeles godt ud af det med hinanden. Dertil kom den lækre forplejning, som udelukkende fik topkarakterer i evalueringsskemaerne. Fra deltagerne lød det samstemmigt, at det var en succes at møde andre yngre it-professionelle, at høre mere om deres arbejde og erfaringer og at lære hinanden bedre at kende.

Yaki, Frank og Emilie

- Det var helt vildt godt. Det er rigtig spændende at møde andre folk, som er med i PROSA, lyder det begejstret fra Yaki Møller, der var rejst helt fra Aalborg, hvor han er it-konsulent for Sonofon.

- Lektionerne var også interessante. Jeg har fået en masse vigtig viden, som jeg ikke havde før. Det er vigtigt at vide noget om, hvad der er lovligt på arbejdsmarkedet. Hvad må jeg gøre, og hvad kan jeg forvente? Som it-ansat har man brug for sin tekniske viden, men man har også brug for viden om regler og love på arbejdsmarkedet - man er jo en del af det.

En af de andre deltagere, Frank Jensen fra Odense, giver sit besyv med.

- For mig var det et rigtig godt seminar. Det er rart at møde andre unge i PROSA og at have tid til at snakke og lære de andre at kende. Det var også interessant at høre mere om andre arbejdspladser og om helt andre arbejdsvilkår. Jeg arbejder selv på en stor mainframeinstallation, der er overenskomstdækket, og hvor vi har en lokal klub sammen med medlemmerne af Finansforbundet. Hos os er der f.eks. faste regler for overarbejde. Det er rart at høre

mere om, hvordan den virkelige verden ser ud, så man ikke kun går rundt i sin egen lille andedam.

Emilie Haut, der er it-konsulent hos T-systems, er helt enig med både Yaki og Frank angående det sociale og betydningen af at møde andre og diskutere emner som f.eks. efteruddannelse og andre jobforhold. Men hun ville også gerne have haft mere tid til at gå i dybden med nogle af de mange gode emner, f.eks. oplægget af Inger Høedt-Rasmussen om High-performance og personlig gennemslagskraft.

- Det er noget, som jeg godt ville lære mere om og kunne gøre brug af i mit arbejde, mener hun. Jeg kunne også godt tænke mig, at der i fremtiden vil komme flere indlæg om stress, konflikthåndtering, gennemslagskraft og forhandlingsteknik.

En del af PROSA

Både Yaki, Frank og Emilie har tidligere deltaget i PROSA-aktiviteter og har meget godt at sige om deres fagforening.

- I det land hvor jeg kommer fra (Israel, red.), er der ikke så mange, som er med i faglige organisationer, fortæller Yaki.

- De fleste tror ikke, det nytter noget.

Og man er i hvert fald ikke åben om det. Så det har været godt at sætte ansigter på andre medlemmer. Det giver også en rigtig god følelse at se folk fra PROSA, som interesserer sig så meget for os medlemmer. Efter de her to dage føler jeg mig som en del af PROSA.

Frank Jensen, der til daglig er systemudvikler i Bankdata, er også godt tilfreds med sin fagforening, men efterlyser større synlighed.

- Jeg var først med i SamData, men droppede dem. For dem var jeg kun et nummer. I PROSA var der langt mere personlig opfølgning. Nu er jeg aktiv i PROSA i Odense og kan se, at det er let at få indflydelse. Men PROSA er ikke så gode til at synliggøre sig selv, det skal der arbejdes mere med. F.eks. synes jeg, at det er fedt, at PROSA er så ekstremt lydhøre. Det er noget, som burde slås mere op. Det er meget positivt. Der er mange organisationer, der har en postkasse til indspil og forslag fra medlemmerne – men PROSA ser bestemt ud til, at man også bladrer den igennem. Det er en meget stærk side ved PROSA. Der er ikke ret langt fra bund til top, mener Frank.

- Jeg har været med til flere arrangementer

og synes, at der har været et godt match af oplæg. Det er godt, at man selv kan komme med inputs til PROSA og U35. Dermed kan man selv være med til at præge PROSA i fremtiden, konkluderer Emilie.

Næste Stop: DF

Frank og flere af de andre deltagere vurderer nu også at tage med til delegeretforsamlingen i november (DF), der er PROSA-medlemmernes højeste organ.

- Jeg har fået lidt blod på tanden og vil også gerne se, hvad DF er for noget. Et introduktionsforløb kunne være det, der fik mig til at deltage. Ellers virker det nok for stort og uoverskueligt. Jeg vil gerne møde andre unge og nye i PROSA på DF, men det ville være rart med et før-DF-møde. Det er vigtigt, at man ikke føler sig alene, og at man ikke får alt for overvældende information. Det kunne være godt med et forum for "dumme spørgsmål" og mere uvildig information, hvor man f.eks. kan få flere forklaringer og høre om noget forhistorie.

- Rammerne for grundkurset var perfekte og oplæggen var godt gennemtænkt. Nu mangler vi bare alle de andre 5.500 under 35 år, afslutter Frank med et glimt i øjet.

Undskyld, men hvornår har du tænkt dig at hente dit gratis MasterCard til ferien?

Telefon 3378 1974

Som medlem af PROSA kan du ganske gratis få et MasterCard med en kredit på 30.000 kr. Og du behøver hverken flytte din lønkonto eller andet for at tage imod tilbuddet. Kreditten bevilges på baggrund af en almindelig kreditvurdering.

Med et MasterCard på hånden får du frihed og fleksibilitet på ferien. Du kan bruge kortet herhjemme og i udlandet, i forretninger, på restauranter og i pengeautomater.

For 395 kr. om året kan du knytte en årsrejseforsikring til dit MasterCard. Forsikringen indeholder bl.a. afbestillingsforsikring og forsikring mod bagageforsinkelser, og så dækker den hele din husstand på alle rejser i op til 30 dage.

Hent et ansøgningskema på www.prosa.dk med det samme. Du er naturligvis også altid velkommen til at kontakte os på 3378 1974, hvis du ønsker at høre mere.

Bemærk! Rejseforsikringen gælder kun, hvis den er købt, inden du bestiller din rejse.

Så nærmer sommerferien sig

A-kassen har åbent hele sommerperioden.

Sagsbehandlerne holder ferie på skift, og vi skal derfor bede vores medlemmer om at have tålmodighed, hvis vi ikke lige er klar til at tage telefonen.

Hvis du lægger en besked, ringer vi til dig så snart det er muligt.

Efterløn og feriegodtgørelse

Ferieloven giver mulighed for, at feriegodtgørelse kan udbetales uden, at ferien holdes. Udbetaling kan dog kun ske, hvis der er tale om den femte ferieuge eller hvis arbejdsforholdet er ophørt. Har man fået udbetalt dagpenge, orlovsydelse (orlov til børnepasning) eller kontanthjælp i ferieåret, vil feriegodtgørelsen blive nedsat. Reglerne står i ferieloven, § 34b.

Tidligere kunne efterlønsmodtagere, der ikke holdt ferie, få udbetalt feriegodtgørelsen efter ferielovens § 34b uden, at det medførte fradrag i efterlønnen.

Det er ændret fra indeværende ferieår. Det betyder, at efterlønsmodtagere, der ikke holder ferie fra 1. maj 2006 - 30. april 2007, stadig kan få udbetalt feriegodtgørelsen efter 30. april 2007. Feriegodtgørelsen skal bare modregnes i efterlønnen.

Frdraget i efterlønnen sker på det tids-

punkt, hvor udbetalingen af feriegodtgørelsen sker.

Hvordan de nye regler kommer til at fungere i praksis, ved vi ikke endnu. En del af vores medlemmer på efterløn arbejder stadig ind imellem, og det har derfor betydning, hvordan frdraget i efterlønnen sker, når medlemmet er på arbejde den dag, hvor udbetalingen af feriegodtgørelsen sker.

Vi regner med, at Arbejdsdirektoratet vil komme med uddybende regler på området. Så snart vi ved noget mere om, hvordan praksis vil blive, vil vi orientere om det.

Har du konkrete spørgsmål, vil vi gerne hjælpe dig, eventuelt ved en forespørgsel til Arbejdsdirektoratet.

Husk at feriegodtgørelse, der er udbetalt uden at ferien er holdt, ikke kan bruges som arbejdstimer i forbindelse med den skattefrie præmie, beskæftigelseskrav og lignende.

Nye medarbejdere i a-kassen.

A-kassen har fået tre nye medarbejdere.

Pr. 1. maj 2006 blev Anne Grethe Hansen ansat som A-kasseleder. Anne Grethe Hansen kommer fra en stilling som teamleder i FTF-A.

Samtidig blev Ole Højbo Andersen og Thomas Breuning ansat som sagsbehandlere. Begge er ny-uddannede jurister.

Maltbolcher.

SKUB PÅ REORGANISERING AF SYGEHUS-IT AF CLAUD DØRUP

Reorganiseringen af arbejdet med elektroniske patientjournaler (EPJ) skal ledes af en ny organisation med 30-50 medarbejdere og en bestyrelse på seks medlemmer, fremgår det af kommuneøkonomiaftalen mellem regionerne og finansminister Thor Pedersen (V).

Halvdelen udpeges af indenrigs- og sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen (V), to af Danmarks Regioner og én af KL. Det er regeringens folk, som får det afgørende ord, for formanden udpeges af ministeren og bestemmer i tilfælde af stemmelighed.

Bestyrelsens sekretariat etableres i fællesskab af Danske Regioner og staten, og det skal ledes af en direktør. Vedkommende ansættes af bestyrelsen, og desuagtet kan direktøren blive bedt om at udføre andre ledelsesopgaver i statsligt regi.

„Organisationens første opgave er at udarbejde en ny strategi for it i sundhedsvæsenet, der understøtter formålet om effektivitet. Digitaliseringen af sundhedsvæsenet styrkes og centraliseres. Organisationen skal samle udviklingsindsatsen og sikre udviklingen af en fælles it-arkitektur og EPJ-plattform efter fælles standarder. Der er enighed om, at en flerleverandør strategi stadig er et centralt princip,” hedder det i aftalens kapitel om e-patientjournaler.

Desuden skal det hidtidige arbejde med EPJ vurderes af eksterne eksperter. Folketingets sundhedsudvalg mødes med indenrigs- og sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen fredag formiddag 16. juni om elektroniske patientjournaler.

Oversigt over Dagpengeperioderne i 2006

Periode	Ugenumre	Startdato	Slutdato	Antal uger	Til disposition
2006/01	51 – 03	19.12.05	22.01.06	5	31.01.06
2006/02	04 – 07	23.01.06	19.02.06	4	28.02.06
2006/03	08 – 11	20.02.06	19.03.06	4	31.03.06
2006/04	12 – 16	20.03.06	23.04.06	5	28.04.06
2006/05	17 – 20	24.04.06	21.05.06	4	31.05.06
2006/06	21 – 24	22.05.06	18.06.06	4	30.06.06
2006/07	25 – 29	19.06.06	23.07.06	5	31.07.06
2006/08	30 – 33	24.07.06	20.08.06	4	31.08.06
2006/09	34 – 37	21.08.06	17.09.06	4	29.09.06
2006/10	38 – 42	18.09.06	22.10.06	5	31.10.06
2006/11	43 – 46	23.10.06	19.11.06	4	30.11.06
2006/12	47 – 50	20.11.06	17.12.06	4	29.12.06
2007/01	51 – 03	18.12.06	21.01.07	5	31.01.07

Indsendelse af ydelseskort skal ske til:
PROSA • Ahlefeldtsgade 16 • 1359 København K

DF 2006

Hvad mener DU?

Har du ting, du synes, vi burde gøre mere ved i PROSA? Kritik af det vi har lavet de sidste år? Eller har du noget, du vil rose os for at gøre, så har du chancen nu – Delegeretforsamlingen nærmer sig.

AF PETER USSING, FORMAND

Vi holder Delegeretforsamling (DF) i PROSA hvert andet år i november. DF er den øverste beslutningstager i PROSA, og du kan som medlem indsende forslag til behandling – og ikke mindst kan du allerede nu beslutte dig for at deltage. Du er yderst velkommen til at møde op! I praksis kan alle medlemmer deltage i DF. Du kan enten møde op på generalforsamlingen i din lokalafdeling og blive valgt – eller blot bede om at blive delegeret. På DF møder du de mennesker, som driver PROSA, du hører, hvad der sker og får mulighed for selv at gå ind i debatten! Og du kan være med til at vælge den politiske ledelse, som skal udføre dette arbejde de næste to år. Du kan også selv stille op som fagligt valgt, til Hovedbestyrelsen, Redaktionsudvalget for PROSAbladet eller melde dig til et PROSAudvalg

Hvad har vi opnået de sidste to år?

Jeg kan naturligvis ikke skrive det hele her – men jeg kan pege på nogle af de ting, som jeg synes har været vigtige.

Arbejdsløsheden inden for vores fag er faldet drastisk. For to år siden havde vi over 1200 medlemmer uden arbejde, i dag er vi nede på omkring 500 arbejdsløse. Det er selvfølgelig ikke vores fortjeneste alene. Men en af de ting vi har gjort er, at vi med succes har arbejdet for at udnytte mulighederne inden for systemets rammer for, at de ledige kunne få tilbud om efteruddannelse. Denne indsats har hjulpet med at gøre netop vores arbejdsløse klar til job, da opsvinget kom.

Vi har i perioden løbende arbejdet på at forbedre kvaliteten af PROSAs a-kasse. Vi er ikke helt dér, hvor vi gerne ville være endnu, men jeg håber og forventer, at medlemmerne vil kunne mærke en klar forbedring i kvalitet og service i årets anden halvdel.

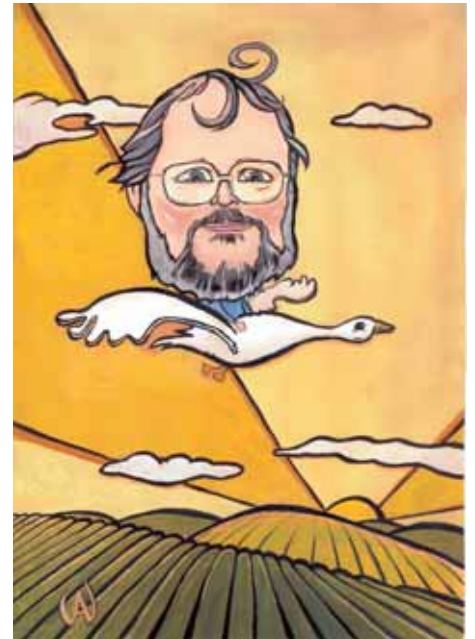
Vi har løbende arbejdet på at forbedre vores individuel medlemservice til jer – og det håber jeg kan mærkes derude. Og så har vi løbende arbejdet med at vedligeholde vores overenskomster – bl.a. med staten, CSC og SAS.

Det er lykkedes os at få lavet en ny fælles overenskomst på CSC, som dækker både CSC Airline Solutions og CSC (vi havde allerede overenskomst begge steder). Den nye fælles CSC-overenskomst er simpelthen den bedste it-overenskomst i Danmark – den kan vi være stolte af.

De unge

Det er lykkedes for os at få igangsat arbejdet med at skabe en ny grunduddannelse inden for it-faget – en it-faglig professionsbachelor, som giver direkte adgang til at forsætte med uddannelser på kandidat- og masterniveau. Dette er sket ved at skabe en alliance mellem brancheforeninger og arbejdsgiverne. Fremtiden vil med sikkerhed stille stigende krav til uddannelsesniveaet for de unge, som ønsker at komme ind i faget. Det er et meget vigtigt resultat for PROSA.

Hovedbestyrelsen har i perioden nedsat et Ungdomsudvalg, som nu arbejder aktivt. Dette udvalg har fået gennemført, at vi nu opprioriterer arrangementer for unge over hele landet. Lad os bare få nogle tilbage-

meldinger på, hvorvidt vi gør det rigtige – og hvad det er, du selv kunne tænke dig, at vi lavede. Det er fortærsket men rigtigt – fremtiden bygger på de unge – også i PROSA!

Og så har vi markeret os it-politisk omkring bl.a. softwarepatenter og åbne standarder.

Hvad skal vi lave i de kommende år?

Det kan du være med til at bestemme – men her er nogle bud fra mig:

Videre- og efteruddannelse er et meget vigtigt fokusområde for os i de kommende år. Kravene fra arbejdsgiverne er stadig stigende.

Psykisk arbejdsmiljø, hvor vi i den kommende periode skal satse på at gennemføre en undersøgelse af vores medlemmers vilkår. Stress er et alvorligt problem i faget.

Ungdomsarbejdet skal fortsat prioriteres højt. Vi skal sikre, at den nye generation af unge oplever, at PROSA er organisation, de kan identificere sig med.

It-faglige netværk er et af de initiativer, vi skal satse på – dette skal gøre PROSA til den organisation, som kan skabe netværk og it-faglig identitet.

Overenskomst med Finansministeriet?

I 1974 vandt PROSA en arbejdsretssag mod Finansministeriet. Dommen blev starten til mange forhandlinger mellem de to aktører.

AF THOR TEMTE, REDAKTØR

Dommen fra 1974 slog fast, at PROSA var en aftalepartner, og at Finansministeriet derfor skulle indgå i aftaleforhandlinger med PROSA om de ansatte edb-folk på det daværende DTH - i dag DTU. Finansministeriets påstand havde været, at der var indgået en overenskomst med HK på området for medarbejdere med overvejende edb-arbejde og mente derfor, at PROSA ikke kunne være aftalepartner.

Vi har før skrevet om det i PROSAbladet juni/juli-nummeret 2004.

Kamp om pladsen

Den dom blev startskuddet til et længere tovtrækkeri mellem PROSA og Finansministeriet om indgåelse af en aftale/overenskomst. I foråret 1976 spidsedes situationen voldsomt til. Finansministeriet pressede på for at få HK-overenskomst gennemført for de edb-ansatte i staten, og opsigede derfor lønaftalerne på alle væsentlige statslige edb-centre. De daværende lønaftaler hvilede på en lokalaftale, som var indgået på Rigshospitalet, og som gav edb-folkene der, og på andre statslige arbejdspladser, betydeligt højere lønninger end HK-aftalen. Ingen ville acceptere denne opsigelse, og det blev indledningen til en lang række faglige møder og kortere arbejdsnedlæggelser på edb-arbejdspladserne. Forløbet endte med, at driftsfolkene på det daværende DataCentralen, nu CSC, nedlagde arbejdet i 2 ½ dag. Herefter gav finansministeriet sig. DC var dengang en selvejende virksomhed, der væsentligst løste edb-opgaver for staten.

Efter denne arbejdsnedlæggelse blev der indgået en aftale om dels, at Finansministeriet skulle indlede realitetsforhandlinger med PROSA/STAT om en overenskomst – dels at løndiktatet med baggrund i HK-aftalen blev taget af bordet.

Aftalen mellem PROSA og finansministeriet – endnu et nederlag?

Til arbejdsstederne

PROSA/STATs bestyrelse indstiller til medlemmerne at stemme for godkendelse af den midlertidige aftale med finansministeriet, da vi ingen anden mulighed har p.g.a. vor egen svaghed.

Det er en almindeligt akcepteret kendsgerning, at hvis man ikke har styrke til at sætte magt bag sine krav, må man »æde« det, man får tilbudt.

Den styrke og magt, vi har i PROSA, ligger ikke i STAT-området, men f.eks. på DC. Hvis vi i bestyrelsen skulle anbefale nye aktioner, måtte dette føre frem til en effektiv konflikt på DC. Dette er i øjeblikket umuligt, da man på DC mener, at aftalen kan accepteres – primært p.g.a. dens begrænsede løbetid.

Vi erkender, at aftalen ikke kan betegnes som god, men netop i betragtning af den korte løbetid, mener vi, at den vil være til at leve med.

For at nævne de gode ting vil vi påpege, at de lavestlønnede får reguleringer med øjeblikkelig virkning. Denne regulering er vel at mærke inden for 4./12.-aftalens rammer, dog således at maximum tillæg uden videre kan tildeles af institutionerne uden problemer. Oprykning for operatør (max. ca. 460 kr./md) til programør (max. ca. 670 kr./md) kan tildeles, hvis institutionen begrundes indstillingen med, at han/hun udfører programmeringsarbejde. Aftrapningen af de »højt-lønnede« er blevet en aftrapning på 50% i stedet for 100% af de stigninger, som kommer. Da aftalen kun strækker sig over 8-10 måneder, vil det komme til at dreje sig om 1 taktregulering på 70 kr. + én evt. anciennitetsstigning på 100-150 kr.,

Onsdag den 27.-5. 1976 blev der talt stemmer op efter afstemningen om den aftale, som Landsforeningen har forhandlet sig frem til med finansministeriet. Det var således resultatet af 1½ måneders aktioner på arbejdspladserne indenfor PROSA/STAT, på Danmarks Statistik samt ikke mindst på DC, som medlemmerne af PROSA/STAT og PROSA/DS skulle tage stilling til. Resultatet blev en klar vedtagelse idet 82 stemte for (+ 12 på DS), 16 stemte imod, mens 23 stemte blankt eller deltog ikke i afstemningen (+ 1 på DS).

Forklaringen på denne opbakning bag aftalen skal ikke ses som et udtryk for tilfredshed, men derimod som en erkendelse af, at magten i PROSA ikke ligger i PROSA/STAT og at resten af landsforeningen gjorde det klart, at aftalen skulle vedtages. Denne ordre var så klar at mange indså at skulle det have nogen mening at forkaste aftalen så skulle den sendes til afstemning på DC istedet for på STAT's arbejdspladser.

Det var da også med følgende begrundelse at PROSA/STAT's bestyrelse anbefalede medlemmerne at stemme ja til aftalen:

Fælleserklæringen

Efterfølgende erklæring er det umiddelbare resultat af konflikterne på edb-området.

På mødet den 20. april lykkedes det ikke at opnå enighed om de umiddelbare skridt, men et nyt møde aftales den 4. maj, hvortil begge parter skulle komme med et oplæg.

Tiden vil vise om finansministeriet denne gang er indstillet på at forhandle seriøst, uden at fortsætte med deres forhalingsmanøvrer.

Red.

FINANSMINISTERIET

Den 14. april 1976

Ved et møde i dag hos finansministeren mellem repræsentanter for PROSA og finansministeriet er der opnået enighed om følgende:

1. PROSA bringer arbejdsnedlæggelserne på I/S Data-centralen til ophør med øjeblikkelig virkning.
2. Tirsdag den 20. april genoptager PROSA og finansministeriet forhandlinger med henblik på at finde en løsning på den mellem parterne opståede uoverensstemmelse vedrørende lønforholdene for de i forskellige statsinstitutioner beskæftigede medlemmer af PROSA for tiden frem til 1. april 1977.
3. Senest 1. oktober indledes forhandlinger med henblik på indgåelse af en overenskomst gældende fra 1.4. 1977

Knud Heinesen

Jens Risgaard

Et ja på trods

PROSA/STAT var skuffede. De ville have en overenskomst nu. De interne forhandlinger i PROSA endte dog med, at DC sagde til Stat – at de indrømmelse, der var opnået, var gode og store nok, og at de skulle acceptere aftalen. PROSA/STATs bestyrelse mente så, at de ikke havde andre muligheder end at opfordre medlemmerne til at stemme ja – dog ikke uden en vis bitterhed – som det kan ses af teksten til opfordringen om at stemme ja aftrykt her på siden. Urafstemning hos STATs medlemmer endte da så med en vedtagelse af det midlertidige aftaleforslag.

Aftalen indebar, at Finansministeriet skulle afslutte forhandlinger med PROSA/STAT inden d. 1. april 1977 – om det lykkedes kan vi vende tilbage til i en senere artikel.

For de særligt interesserede er siderne fra PROSAbladet om sagen, herunder en længere redegørelse for begivenhedsforløbet indtil starten af forhandlingerne i april 1976, lagt ud på PROSAs hjemmeside som PDF-filer.

Fælleserklæring mellem PROSA og Finansministeren fra PROSAbladet maj 1976 side 12

PROSA/STATs opfordring til at stemme ja fra PROSAbladet nr. 6. juni 1976 side 5

FREELANCEBUREAUET TEKNIK & DESIGN A/S

Klarer du det sjove? - så ordner vi det kedelige

Overvejer du freelance eller selvstændig virksomhed, men er du skræmt af alt det administrative bøv? Så kan du blive ansat via Teknik & Design og lade os ordne det administrative, mens du koncentrerer dig om det sjove.

Du finder selv dine kunder og du bestemmer selv dine arbejdsopgaver og pris.

Til gengæld sørger Teknik & Design for 16 procent. i administrationsgebyr for, at du ikke skal bekymre dig om fakturering, udbetaling af løn, momsregnskab, bogføring, indbetaling af skat, atp og feriepenge.

Som et yderligere sikkerhedsnet sikrer Teknik & Design dig:

- Løn under sygdom
- Løn selvom kunden ikke betaler
- Forsikringsdækning.

Når du arbejder freelance via Teknik & Design, får du lønmodtagersta-

tus, så du optjener arbejdstimer i forhold til arbejdsløshedskassens arbejdskrav, og du kan derfor bevare din ret til dagpenge.

Vi tilbyder dig gratis at være med i Teknik & Designs jobdatabase, så du er med når vi formidler opgaver og projekter til interesserede virksomheder.

Teknik & Design giver dig også råd og vejledning, når du har brug for at tale om samarbejdsaftaler med kunder, fastsættelse af priser og timeløn med meget mere.

Gør det ikke sværere end det er. Besøg vores hjemmeside og start som freelancer i morgen, hvis du har ideerne og lysten til at realisere dem.

TEKNIK & DESIGN • Nørre Voldgade 12 • 1358 København K
Tlf. 33 43 66 11 • Fax 33 43 66 12

kontakt@teknikogdesign.dk • www.teknikogdesign.dk

Kære Prosa-medlem,

GRATIS ComON i 12 måneder!

PROSA har indgået en aftale med it-avisen ComON, som betyder, at du som PROSA-medlem kan få leveret en digital udgave af it-avisen i et såkaldt "live paper" hver torsdag i de næste 12 måneder.

Du kan tilmelde dig på www.ncom.dk/comondigitalprosa eller på www.prosa.dk

Dit medlemsnummer finder du på bagsiden af PROSAbladet.

Aftalen med ComON er en af de nye medlemsfordele, som vi arbejder på at kunne tilbyde jer.

Vi er i gang med at lave en billig men god rejseforsikring, samt lave rabataftaler med andre computerblade, og vi arbejder også på at kunne tilbyde jer en solid computertaske.

Hvis du har ønsker om et medlemstilbud, som du mener andre i

PROSA kunne være interesseret i, er du meget velkommen til at sende en mail til per@prosa.dk - så kikker vi på det.

Mange hilsner

Per Henriksen
Kommunikations- og kampagneafdelingen

GRATIS DIGITALT ABONNEMENT

Danmarks stærkeste it-avis tilbyder en helt ny måde at læse it-nyheder på. Du kan nu læse ComON som digital avis. Du læser og bladrer i avisen ligesom i den trykte udgave, men blot på computeren.

Hver uge får du, via din mail, adgang til den nyeste udgave af ComON. Du kan læse den, hvor du vil, når du vil og nemt gemme artikler, som du vil genlæse. Kort sagt - overblik og indsigt - både på skrivebordet og på skærmen.

Som medlem af **PROSA** har du nu mulighed for **gratis** at tilmelde dig IT-avisen ComONs **digitale udgave** i 12 måneder.

Tilmeld dig nu - klik ind på:
www.ncom.dk/comondigitalprosa

ncom er en koncern med en række kompetenceselskaber, der skaber viden, salgssucces og gode oplevelser.

ncom arbejder med it-, finans- og underholdningsindustrien.

ncom er etableret i 1999 og har mere end 120 medarbejdere i København, Århus, Odense og Silkeborg.

Hvad mener DU om PROSA?

20 af PROSAs medlemmer har været med til et lille gruppeinterview, og over 1300 medlemmer har modtaget et brev med opfordring til at udfylde en web-spørgeskema. Hvad har PROSA gang i?

AF THOR TEMTE, REDAKTØR

PROSA er i gang med en medlems- og læserundersøgelse. Vi vil nemlig gerne være endnu bedre til at servicere vores medlemmer. For at blive det skal vi vide mere om, hvad I 11.000 medlemmer, som vi ikke jævnligt er i kontakt med, mener om PROSA og om PROSAbladet.

Tilfredshed

I samarbejde med Catinét Research har vi i slutningen af maj gennemført to fokusgrupper. En i København hvor 10 tilfældigt valgte medlemmer under 35 år har deltaget og en i Århus, hvor et tilsvarende antal medlemmer over 35 har været med. Det generelle indtryk fra de to grupper var, at der er tilfredshed med PROSA - medlemmerne er glade for den service de får, når de henvende sig, organisationen virker fleksibel, og den service og de svar, der gives, kommer hurtigt og er gode og informative. Medlemmerne er glade for de kursustilbud og den kompetencerådgivning som organisationen tilbyder, og man ser gerne, at PROSA forholder sig til it-udviklingen og dens samfundsmæssige betydning – men man savner en større synlighed særligt på det sidste område.

Ikke alt er godt

Ros er vi glade for - det får os til at ranke ryggen - men for at komme videre og gøre tingene bedre, er det også nødvendigt med kritik. Det var der da heldigvis også i de to grupper. Medlemmerne i Århus ville gerne have mere af den faglige ekspertise og kompetence, og de savnede flere kurser. Gruppen havde en mere "traditionel" opfattelse af, hvad en fagforening skal være – det er ikke kun en forsikringsordning men også en organisation, hvor medlemmerne skal støtte hinanden. Den tilbudsfagforening som igennem de senere år er blevet mere og mere udbredt, bad de sig klart fri for. Ingen billige rejser, forsikringer eller banker – det er kerneydelserne, det handler om, faglig støtte og kompetenceudvikling. De savnede dog mere netværksarbejde.

Ift. PROSAbladet havde gruppen ikke meget at sige - det var udmærket godt – emnerne var relevante og interessante – nogle fremhævede artiklerne om faglige sager i starten af bladet andre supplerede med at, de også var glade for de it-faglige artikler midt i bladet. Alle var interesseret i kursus og mødeannonceringen bag i bladet.

Og noget er værre

Helt anderledes var oplevelsen i København – blandt de unge. Enkelte mente ikke, at PROSA havde meget at give dem. Det var særligt konsulenterne og medlemmer, der var på vej til at etablere egen virksomhed. Det gennemgående træk var, at medlemskabet blev set som en forretning; "Jeg vil have noget for mine penge" - der skal returydelser på bordet, gerne i form af billige tilbud på dette og hint. PROSA- og a-kassemedlemskabet opfattes som en forsikringsordning.

Der var stor utilfredshed med PROSAbladet. Deltagerne mente, at artiklerne om løn- og ansættelsesforhold var uinteressante og ikke særligt relevante. Nogle af artiklerne om it var ok – artiklen om kvantecomputeren i majnummeret blev nævnt - men de brugte ikke meget tid på bladet - nogle ville endda gerne være fri for at få det. De mente, at layoutet var utidssvarende og kedeligt.

Spørgeskemaundersøgelse via nettet

Erfaringerne fra fokusgrupperne er blevet brugt til at udarbejde et spørgeskema til en bredere repræsentativ kreds af medlemmer. Disse er i et brev blevet opfordret til at besvare spørgeskemaet. Formålet med denne del af undersøgelse er at få belyst, hvordan alle medlemmerne fordeler sig ift. en række spørgsmål om PROSAs service, medlemstilfredshed og i hvor høj grad PROSAbladet læses.

1300 medlemmer er blevet kontaktet. Jeg vil meget opfordre alle 1300 til at udfylde spørgeskemaet. I er blevet repræsentativt udvalgt og en høj svarprocent sikrer et mere retvisende resultat. Vi har brugt for at få et godt et indtryk af, hvordan de forskellige opfattelser af PROSA fordeler sig for at forbedre servicen over for medlemmerne.

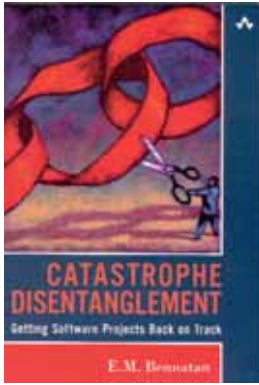
Oplysningerne om læsning af PROSAbladet skal vi bruge som dokumentation over for vores annoncører, men også, nok så vigtigt, for at vi kan danne os et indtryk af, hvad der har mest interesse. Læserundersøgelsen vil blive fulgt op af endnu en fokusgruppe om PROSAbladets grafik og layout.

Total adskillelse mellem internet og papir

Det mest slående resultat af den hidtidige undersøgelse er den totale adskillelse, der er mellem papir og internet. De to medier kan ikke siges at være komplementære, sådan som vi er gået ud fra. Læseren tjekker langtfra altid op på en web-henvisning i bladet.

Situationen er anderledes, hvis man modtager oplysningerne via e-mail eller med elektroniske nyhedsbreve. Det peger på, at PROSA skal arbejde meget mere intenst med at få udviklet gode og relevante nyhedsbreve.

Web-undersøgelsen afsluttes i slutningen af juni – og resultaterne fra undersøgelse vil ligge klar i løbet af sommeren – vi vender tilbage med mere om resultaterne.

Catastrophe Disentanglement

A 10-Step process to identify severely troubled projects and avoid costly failure.

It's a software development nightmare: a project that's rapidly spiralling out of control... or already a disaster. Conventional project management techniques won't save these projects: there are no standard rescue processes to follow. You need something radically different:

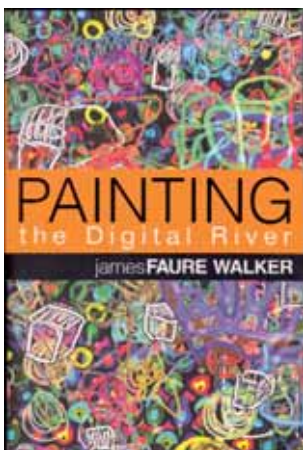
Catastrophe Disentanglement.

E.M. Bennatan

ISBN: 0321336623

Normalpris kr. 364

Medlemspris kr. 291,-

Painting the Digital River

This book is as much about painting as it is about the digital world. But beyond both, it's really about visual intelligence. What makes it a joy to read is the lovely match between Faure Walker's subject and his style of writing: apparently artless, just making itself up as it goes along, but actually always with a witty spring, and never slack.

James Faure Walker

ISBN: 0131739026

Normalpris kr. 224

Medlemspris kr. 179,-

An Introduction to XML and Web Technologies

The evolution of the World Wide Web has been staggering. To support the ever increasing demands we make on the Web's capabilities there has been an explosion of technologies, protocols and standards which all promise to make the Web Developer's life easier, such as XML, XML Schema, XSLT, Xquery, JDOM, Servlets, JSP, SOAP, WSDL and UDDI.

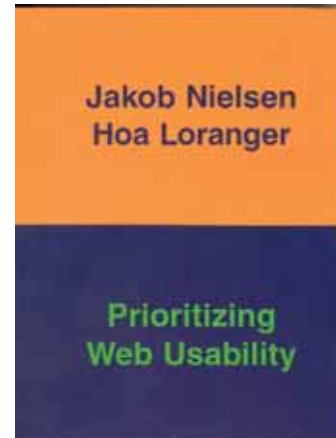
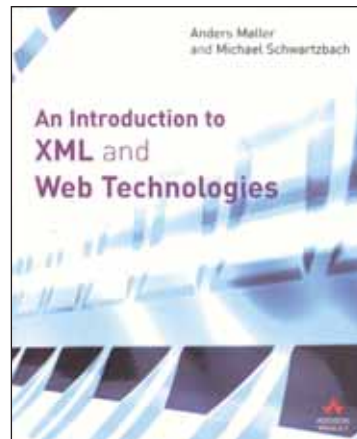
A unique, detailed and technically sophisticated introduction to current XML and Web technologies

Anders Møller

ISBN: 0321269667

Normalpris kr. 532-

Medlemspris kr. 425,-

Prioritizing web Usability

In 2000, Jakob Nielsen, one of the most respected authorities on interactive design, published *Designing Web Usability*, an international bestseller that changed how people think about the Web. In *Prioritizing Web Usability*, Dr. Nielsen and his colleague, usability specialist Hoa Loranger, revisit the design principles set forth in Jakob's ground-breaking book, reporting on the results of their extensive user testing. With this as background, they critique realworld sites, evaluating them for legibility, navigability, searchability, appropriate design, and other usability factors as they pertain to the Web today. This book is essential for anyone who is serious about doing business on the Web.

Jakob Nielsen

ISBN: 0321350316

Normalpris kr. 448

Medlemspris kr. 358,-

MÅNEDSTILBUD

Applying Domain-Driven Design and Patterns

Patterns, Domain-Driven Design (DDD), and Test-Driven Development (TDD) enable architects and developers to create systems that are powerful, robust, and maintainable. Now, there's a comprehensive, practical guide to leveraging all these techniques primarily in Microsoft .NET environments, but the discussions are just as useful for Java developers.

Jimmy Nilsson

ISBN: 0321268202

Normalpris kr. 438,-

Medlemspris kr. 299,-

FTU
boghandel

FTU BOGHANDEL

Halmstadgade 6, 8200 Århus N

Tlf: 86100338 Fax: 89373555

E-mail: ftu@ats.dk

www.ftu.dk

En ikke nødvendig bog

En analyse af globaliseringens konsekvenser for det danske jobmarked på basis af bl.a. Danmark Statistiks talmateriale. Det er ikke alt, der bliver skrevet, der nødvendigvis skal trykkes på papir

AF THOR TEMTE, REDAKTØR

Forlaget præsenterer i sit pressemateriale bogen således:

"Indtil videre går det godt, men..."

Indtil videre har øget produktion i udlandet haft gunstige effekter på hjemmebeskæftigelsen inden for industrien. Men effekten afhænger af, hvortil udflytningen sker.

Stigende udflytning til de nye EU-lande og Kina vil kunne medføre et fald i indenlandsk efterspørgsel efter ufaglærte og lavt uddannede medarbejdere.

Også servicejobs kan blive outsourcet

I fremtidens servicesektor er en højt uddannet arbejdskraft ikke nødvendigvis en tilstrækkelig forudsætning for at beholde jobs herhjemme.

Globaliseringen betyder tab af mandår

Strukturtilpasning er ikke gratis: Jobnedsættelser og flytninger mellem job fører til en vis arbejdsløshed, som betyder tab af mandår. Danmark er måske bedre rustet her end mange andre lande på grund af vores flexicurity.

Virksomhedslukninger fører ikke til stor arbejdsløshed

Den høje danske flexibilitet afbøder arbejdsløshed i forbindelse med virksomhedslukninger, men man undgår ikke tab af humankapital og lavere lønninger til de berørte.

Myten om de tekniske uddannelsers betydning, aflives af data

Det danske private erhvervsliv er i de sidste 10 år blevet meget bedre til at ansætte personer med videregående uddannelse.

Det er en myte, at det er bestemte uddannelser, der har båret udviklingen op gennem 90'erne.

Det er næppe bestemte tekniske uddannelser, der kan bære os videre frem i det 21.

århundrede. Tværtimod er det bredden i den uddannelsesmæssige sammensætning, der spiller den største rolle."

Redaktørens korte kommentar til bogen

Der er heldigvis et stadig stigende udbud af bøger og undersøgelser af globaliseringen og dens konsekvenser både nationalt, regionalt og globalt. Det er godt, for det er nødvendigt, at vi forstår disse dynamikker, så vi kan bruge dem, der er positive og undgå dem, der er negative. Denne bog falder ikke inden for den kategori af bøger, der er vigtige at læse for jer, der ønsker at følge med i globaliseringens udvikling – ja, jeg mener endda, at bogen ikke burde have været udgivet. Den er stor set en oprensning af teser og antagelser (nogle af dem er beskrevet ovenfor) om globaliseringens dynamik og konsekvenser for arbejdsmarkedet i Danmark og et forsøg på at af- eller bekræfte disse teser og antagelser ved hjælp af Danmarks Statistiks data. Bogen fortjener en udgivelse som rapport på nettet – hvor interesserede personer kan slå ned på relevante teser og antagelser og læse forfatterens vurdering. De teser og antagelser der afprøves i bogen, er såmænd vigtige og fornuftige nok – men de er ikke en bogudgivelse værdig.

Globalisering og det danske arbejdsmarked af Tor Eriksson, Rikke Ibsen, Jingkun Li og Niels Westergård-Nielsen Dansk Jurist og Økonomforbunds Forlag 2006

201 sider hæftet, 250,00 DKK ISBN 87-574-1545-5

INDKALDELSE TIL DELEGERETFORSAMLING 2006

Årets delegeretforsamling finder sted 18.-19. november 2006

i København

Sted oplyses senere

Delegerede vælges i lokalafdelingerne.

Dagsorden ifølge vedtægternes §7.

Sidste frist for indlevering af forslag til Delegeretforsamlingen er fredag den 22. september 2006 med morgenposten, jævnfør vedtægternes § 8 stk.2.

Sidste frist for indlevering af forslag til arbejdsplan 2007/2008 er fredag d. 3. november 2006 med morgenposten, jævnfør vedtægternes § 8 stk.2.

Sidste frist for opstilling til valgene af formand, faglige sekretærer, næstformænd, hovedkasserer og hovedbestyrelsen fastsættes af den på DF vedtagne forretningsorden. Efter kutyme har forretningsordenen tilladt opstilling indtil umiddelbart før gennemførelsen af valghandlingen.

Hovedbestyrelsen

Indkaldelse til ordinær GENERALFORSAMLING i It-fagets afdeling af It-fagets- og Merkonomernes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

Søndag den 19. november 2006 kl. 16.00. i København

stedet oplyses senere

Dagsorden ifølge vedtægterne.

Bestyrelsen

Vel mødt til en forhåbentlig udbytterig DF2006

Kære medlem

Sommeren er over os – og dermed også en periode med megen planlægning i kursusafdelingen. Vi arbejder på at få efterårets og vinterens kalender på plads, og vi kan derfor endnu ikke præsentere et færdigt program. Så husk at se på www.prosa.dk/kursus/ for en opdateret kalender.

Men nogle arrangementer er allerede faldet på plads, og du kan nedenfor se et udpluk.

AJAX - foredrag

Er du en af dem der har hørt ordene „Web 2.0“, „AJAX“, „Asynkron javascripts“ og lignende men ingen idé har om hvad der gemmer sig bag? Så kom til foredrag og kom godt igang med AJAX og alle de muligheder denne verden byder på. Vi skal se nærmere på hvad der reelt gemmer sig bag AJAX og hvorfor disse teknologier er blevet så populære. Vi vil gennemgå et par praktiske eksempler for at opnå bedre forståelse for brugen af AJAX - muligheder og begrænsninger. Desuden vil vi kigge nærmere på nogle web applikationer der benytter AJAX; både på en hensigtsmæssig måde men også eksempler på uhensigtsmæssig brug.

ADO.net - foredrag

Få en introduktion til den nyeste udgave af ADO.net fra Microsoft.

Crystal Reports - foredrag

En grundlæggende introduktion til Crystal Reports. Foredraget omhandler opsætning af rapporter, dataudtræk, samt generering af grafer. Målet med dette foredrag er bla. at gøre deltagerne i stand til at vurdere, om Crystal Reports er et produkt, de ønsker at arbejde videre med til rapportering i virksomheden

LEGO® MINDSTORMS® NXT

Tag med PROSA til LEGOLAND og hør om MINDSTORMS NXT. LEGO præsenterer MINDSTORMS NXT i LEGOLAND, tag din nærmeste familie med så de kan hygge sig i parken mens du hører om MINDSTORMS NXT:

Der vil blive arrangeret fællestransport efter behov. Efterfølgende vil vi starte netværksgrupper der planlægger og bygger en fantastisk robot som så kan deltage i konkurrencer. For at kvalificere projektet vil der udover oplægget fra LEGO i løbet af efteråret blive lavet foredrag om relevante teknologier.

SQLServer 2005 Reporting Service - foredrag

Vi ser på, hvordan man kan udnytte SQLServer 2005 Reporting Service til at udtrække forretningsdata. Formålet med dette kursus er at gøre deltagerne i stand til at udnytte SQLServer 2005 Reporting Service til at udtrække forretningsdata. Både økonomi personale, it-personale og andet personale, der har behov for at trække forretningsdata ud, kan med fordel deltage i dette foredrag.

Databasedesign

Analyse, design og implementering. Kurset og underviseren er, sammen med SQL og UML-kurserne, et af de mest roste i de seneste mange år.

SQL

Kurset retter sig til alle, der skal anvende SQL mod relationelle databaser.

UML

Unified Modelling Language - en etableret international standard og notation til at specificere, visualisere, konstruere og dokumentere alle elementer i et software system.

*Vel mødt til PROSAs arrangementer.
Jesper Svarre / kursus@prosa.dk*

Dato	Form	Emne	Sted
19/8	Besøg m.v.	LEGO MINDSTORMS NXT	Billund
6/9	Foredrag	AJAX	København
12/9	Foredrag	ADO.net	København
13/9	Foredrag	ADO.net	Århus
19/9	Foredrag	Crystal reports	København
20/9	Foredrag	Crystal reports	Århus
3/10	Foredrag	SQLServer 2005 Reporting Service	København
4/10	Foredrag	SQLServer 2005 Reporting Service	Århus
7/10	Kursus	Databasedesign	København
8/10	Kursus	SQL	København
28/10	Kursus	UML	København

Med forbehold for ændringer i program og indhold

Tilmelding, tid, sted, priser, andre kurser og arrangementer samt meget mere kan du finde på www.prosa.dk/kursus/

TAG MED PROSA TIL LEGOLAND OG HØR OM MINDSTORMS® NXT
Inviter din nærmeste familie med, så de kan hygge sig i parken, mens du hører om MINDSTORMS NXT.

TID OG STED

19. august 2006. LEGOLAND, Billund
Der arrangeres fælles transport efter behov fra stationer på Intercity-linien.

YDERLIGERE OPLYSNINGER OG TILMELDING

www.prosa.dk/kursus

Det er gratis for dig at deltage. Din familie skal betale nedsat entre.

Udgivelsesplan 2006

PROSAbladet udkommer 11 gange årligt midt i måneden. Bladet udkommer ikke i juli.

Blad nr.	Deadline redaktionelt	Annonce bestilling	Deadline debatstof	Materialefrist annoncer	Udkommer
1/06 jan.	9. jan.	13. jan.	16. jan	18. jan.	25. – 27. jan.
2/06 feb.	30. jan.	3. feb.	6. feb	8. feb.	15. - 17. feb
3/06 marts	27. feb.	3. marts	6. marts	8. marts	15. – 17. marts
4/06 april	27. marts	31. marts	3. april	5. april	12. –15. april
5/06 maj	2. maj	5. maj	8. maj	10. maj	17. – 19. maj.
6-7/06 juni-juli	6. juni	9. juni	12. juni	14. juni	21. – 23. juni
8/06 aug.	7. aug.	11.aug.	14. aug.	16. aug.	23. – 25. aug.
9/06 sept.	29. aug.	1. sept.	4. sept.	6. sept.	13. – 15. sept.
10/06 okt.	25. sept.	29. sept.	2. okt.	4. okt.	11. - 13. okt.
11/06 nov.	30. okt.	3. nov	6. nov.	8. nov.	15. - 17. nov.
12/06 dec.	27. nov.	1. dec.	4. dec	6. dec.	13. - 15. dec.
1/07 jan.	8. jan.	12. jan.	15. jan.	17.jan.	24. – 25. jan.

Café Øst: "the Grid"

Nu gentager vi professor ved Københavns Universitet Brian Vinters foredrag om "the Grid" som afholdt i foråret i MidtVest-området

For ca. 10 år siden blev "internet" en del af de fleste danskeres ordforråd og er siden blevet en del af de fleste danskeres hverdag.

Nu banker næste generation af internettet på døren. Systemet kaldes "the Grid". Ideen bag "the Grid" er at gøre tilgangen til informationsressurser lige så simpel som tilgangen til elektricitet. Som forbrugere interesserer vi os sjældent for hvem der sælger os strøm, og hvor den kommer fra. Primært drejer det sig om at leverancen skal være stabil – og billig.

"the Grid" skal muliggøre tilgangen til alle tænkelige former for informationsressurser. I modsætning til dagens internet, der begrænser anvendelsen til faktiske informationer, skal "the Grid" give os tilgang til programmer, regnekraft, lager, måleinstrumenter og meget andet. Det ultimative mål med "the Grid" er at betragte alle computere og deres tilbehør, som en stor computer.

De datalogiske udfordringer i dette er meget store, og vi vil i foredraget komme ind på, de mange problemer vi står overfor, og hvordan disse forventes løst. Herunder specielt hvad danske forskere arbejder med, da mange af deres løsninger er mere ambitiøse end forskningen i de lande, vi ellers sammenligner os med.

Vi vil også komme ind på de fundamentale problemer som ikke kan løses, men som måske kan forbigås, f.eks. det faktum at lyset bevæger sig så forfærdeligt langsomt!

Der vil blive serveret mad og drikke til arrangementet.

TID: Torsdag den 17. august kl. 17:00 – ca. 21:00

STED: PROSAs lokaler, Ahlefeldtsgade 16, 1359 København K

ARRANGØR: PROSA/ØST (mail: bsc@prosa.dk)

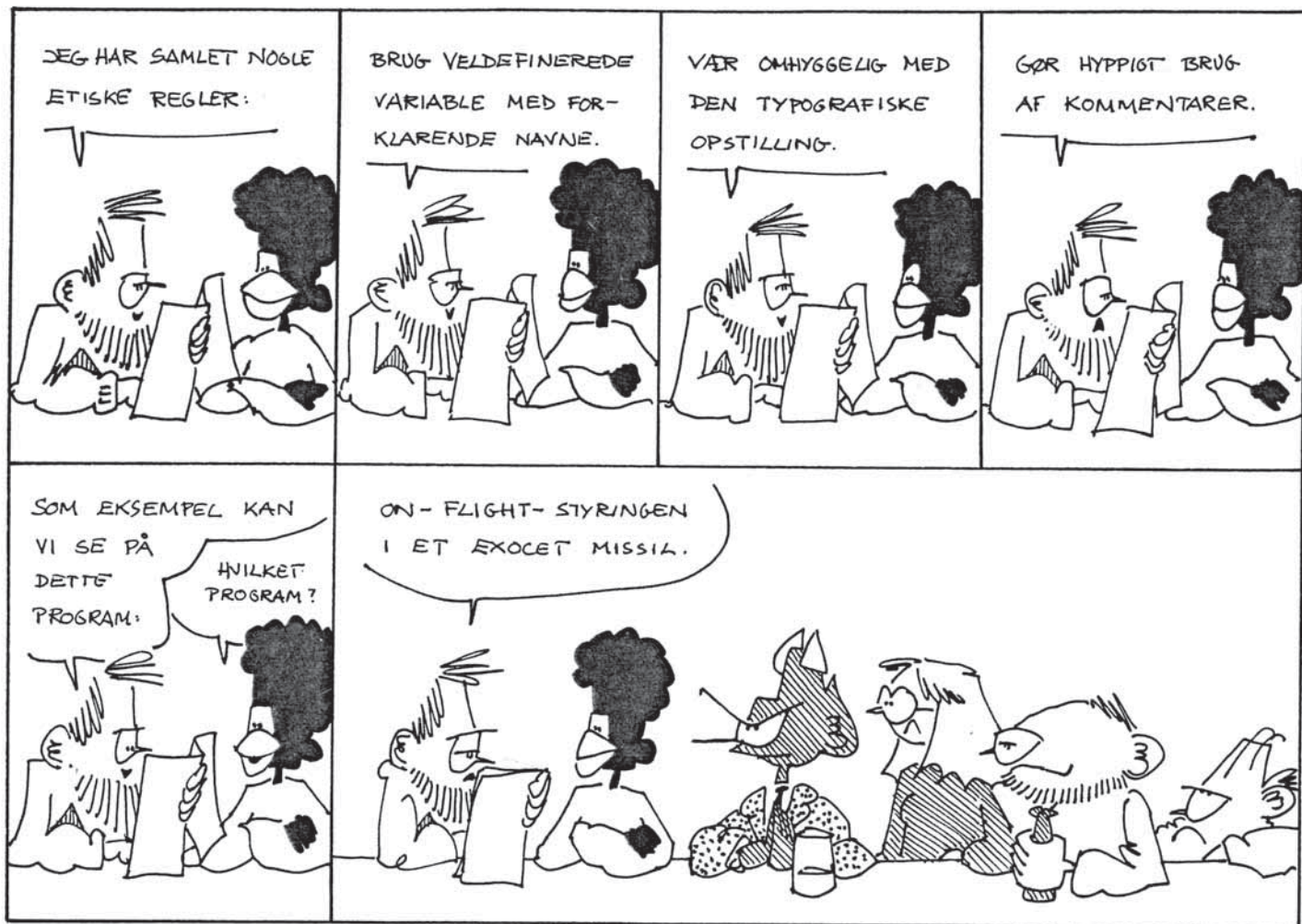
Tilmelding: Elektronisk tilmelding på www.prosa.dk/kursus

DET ER BILLIGERE END DU TROR

Staten har besluttet at hæve det månedlige forsikringsbidrag til a-kassen med 4 kr. og bidraget til efterlønsordninger med 7 kr. Derimod er PROSAs og a-kassens samlede kontingent til administration uændret i 2006. Kontingentet kan trækkes fra på selvangivelsen.

www.prosa.dk

Hjemmesiden for de professionelle it-folk

PROSA

Forbundet af It-professionelle

Henvendelse omkring hastende sager kan uden for PROSA's åbningstider ske direkte til de fagligt valgte på nedenstående telefonnumre og mailadresser

Hovedkontor, a-kasse, afdelingskontor og lokalkontor

København
Hovedkontor og a-kasse
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 3336 4141
 fax: 3391 9044
 E-mail:
 akasse-kbh@prosa.dk
 formand@prosa.dk
 faglig-kbh@prosa.dk

Århus
Afdelingskontor
 Møllegade 9-13,
 8000 Århus C.
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 8730 1414
 fax: 8730 1415
 A-kassen tlf.: 8730 1401
 E-mail:
 faglig-arh@prosa.dk

Odense
Lokalkontor
 Overgade 54
 5000 Odense C
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 6617 9211
 fax: 6617 7911
 E-mail:
 faglig-ode@prosa.dk

Aalborg
Lokalkontor
 Steen Blichersgade 10,
 9000 Aalborg
 Kontortid: Sidste torsdag
 i hver måned kl. 13-18
 Tlf.: 9816 9130
 Fax: 9816 4730

Lokalafdelinger

PROSA/CSC
 Sekretær: Peter Gulstad
 Retortvej 6-8, 2500 Valby
 Tlf. 3614 4000

PROSA/SAS
 Formand: Annette Hansen
 Engvej 165, 2300 Kbh. S
 Tlf.: 3232 0000

PROSA/STAT
 Ahlefeldtsgade 16
 1359 Kbh. K
 Tlf.: 3336 4121

PROSA/VEST
 Møllegade 9-13
 8000 Århus C
 Tlf.: 8730 1405

PROSA/ØST
 Ahlefeldtsgade 16
 1359 Kbh. K
 Tlf.: 3336 4127

PROSA/STUD
 Overgade 54
 5000 Odense C
 Tlf.: 3336 4273

Formanden, næstformand og faglige sekretærer

Peter Ussing
Formand
 Direkte: 3336 4767
 Privat: 4556 6665
 Mobil: 2819 8497
 E-mail: pus@prosa.dk

Steen Andersen
Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4121
 Privat: 3542 6975
 Mobil: 2888 1242
 E-mail: san@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen
Faglig sekretær
 Direkte: 8730 1405
 Privat: 8641 5494
 Mobil: 2888 1247
 E-mail: hlj@prosa.dk

Mads Kellermann
Faglig sekretær
 Århus: 8730 1406
 Privat: 8676 1160
 Mobil: 2868 0749
 E-mail: mke@prosa.dk

Jens Axel Hansen
Næstformand
 Direkte: 3336 4123
 Mobil: 2421 7458
 E-mail: jax@prosa.dk

Eva Birch Christensen
Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4128
 Privat: 3585 8220
 Mobil: 2888 1251
 E-mail: ebc@prosa.dk

Carsten Larsen
Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4198
 Privat: 6591 3134
 Mobil: 2962 0295
 E-mail: cla@prosa.dk

Mogens Sørensen
Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4127
 Privat: 3391 4649
 E-mail: mos@prosa.dk

We're all geeks
– gnomer i alle lande, foren jer

En historie fra Reboot 8.0

Screenshots fra "The Gnome Tea Party" World of Warcraft

AF BJARKE FRIBORG, FAGLIG MEDARBEJDER

28. januar i år var der protestdemonstration. De tilstedeværende var hovedsagligt gnomer, der var utilfredse med deres muligheder for at udvikle sig og gøre karriere som krigere... Stedet var Ironforge på Argent Dawnserveren i onlinespillet World of Warcraft.

Reboot-renæssance?

For de fleste af deltagerne i „Play“-seminaret under årets reboot-konference var den ovenstående historie uden tvivl ny, men ikke overraskende. Tværtimod var det et helt typisk tema, der i forskellige varianter dukkede op som en rød tråd i konferenceprogrammet – der lidt misvisende havde fået hovedtitlen „renæssance?“.

Som sædvanlig var der et væld af undertemaer, men i hvert fald for undertegnede var der en enkelt gennemgående problemstilling: Brugeres/kunders/medlemmers muligheder og ønsker om ikke blot at være tilskuere og passive konsumenter, men derimod aktive deltagere og selv producenter af information og meningsindhold.

Join the World Design Team

De britiske PR-folk Johnnie Moore og James Cherkoff var blandt dem, der formulerede det skarpest.

- Forbrugerne ønsker at interagere, de vil gerne lege og de vil gerne have indflydelse. De er trætte af traditionelle marketingstrategier, der fortæller dem, hvad de skal købe, gøre og mene. En række firmaer har indset det - som f.eks. Boeing med deres kampagne for „Join the World Design Team“, hvor de inviterede deres kunder til at fortælle, hvad de ønskede at få bygget ind i det næste Boeing-fly. El-

ler producerne bag det amerikanske tv-show „The L Word“, der har bedt seerne om selv at komme med indspil til en „fanisode“ (ikke „episode“).

Populære MMORPGs

På samme måde var konklusionen under „Play“-seminaret, at hovedårsagen til onlinespillenes popularitet netop er muligheden for selv at deltage og påvirke både handling og indhold. Det gælder ikke mindst MMORPGsene (Massively Multiplayer Online Role Playing Games), der efterhånden har opnået flere millioner spillere på verdensplan. Her opretter spillerne selv hjemmesider, hvor man f.eks. kan få hjælp og introduktion til spillet, finde sammen med ligesindede, udvikle fan fiction – der måske endda senere bliver helt eller delvist inkorporeret i spillet, dvs. at spillerne selv kan være med til at ændre produktet.

Samuraier i slow motion

Reboot har i årenes løb forsøgt at eksperimentere meget med formen. Der ligger mange gode tanker bag, bl.a. ønsket om at vægtlægge det uformelle og mulighederne for at netværke. Meget er naturligvis også afhængig af oplægsholderne – fra de britiske PR-folk, der fik deres publikum med til at lege drabelige samuraier i slow motion, til de mere traditionelle oplæg, hvor tilhørerne sidder og lytter og bagefter kan stille spørgsmål. Med reboot i front er tiden imidlertid forbi for det passive publikum. Her blev der både chattet, blogget, podcastet og selvfølgelig samtalt til den helt store guldmedalje. Helt i World of Warcraft-gnomernes ånd...

www.reboot.dk

Afsender
KLS PortoService Aps
Hjulmagervej 13
9490 Pandrup
Ændringer vedr. abonnement
ring venligst 3336 4141

Maskinel Magasinpost
ID-nr. 42091

